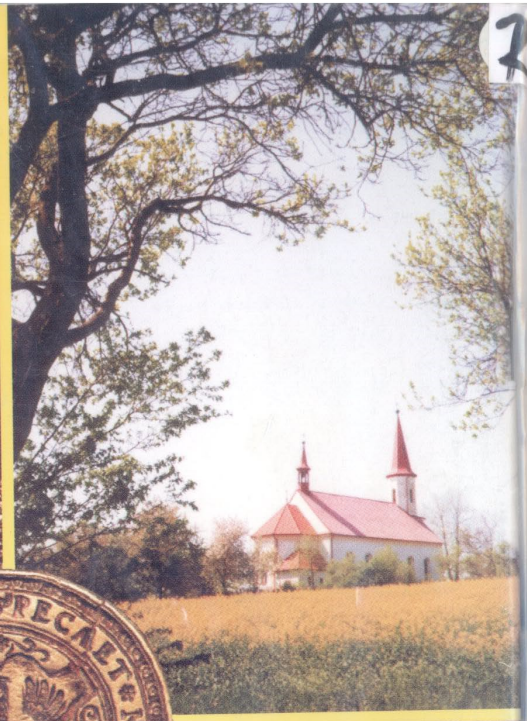

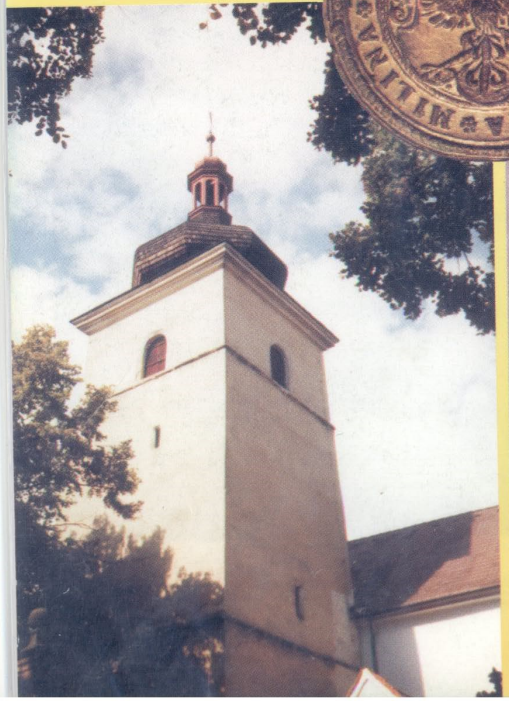

REC

Milín

900 let

na Zlaté stezce

V

Mému domovu

Jak přestála staletí, kdysi jen domků pár,
víc bídy, smutku, útlaku, než lásky žár
a bouří a bitev, co prošlo tuto zem,
zem našich předků, co spí v ní věčný sen.

A přeci drží se pevně svými kořeny!
Nezmařil je mor, bída či mráz,
to lidská naděje, um a síla
jsou základní kameny,
čím městečko vyrostlo do dnešních krás.

Ať se lidé vždy do Tebe rádi vrací,
ať zde najdou klid, štěstí a práci,
pro nás i pro příští generaci,
ať jsi stále šťastným domovem
a stále ať zdobíváš naši zem ...

K. Picková

SK

Milín

900 let na Zlaté stezce

MÍSTNÍ KNIHOVNA MILÍN
značka: K 900.437
přír. č.: A 7 625

Historie osad na Milínsku
(Buk, Kamenná, Konětopy, Rtišovice, Slivice, Stěžov),
kultura, sport

LANius - MK Milín
42317000276 25

Obecní úřad Milín, 2001

© Obecní úřad Milín

Vítejte v Milíně

Městečko Milín leží na pomezí jižních a středních Čech v nadmořské výšce 550 m. Nachází se na 14° 4´ východní délky a 49° 41´ severní šířky 8 km jihovýchodně od okresního města Příbram a 60 km jihozápadně od Prahy, hlavního města ČR.

Archeologické nálezy dokládají, že se řadí mezi velmi stará obydlená sídliště. První písemné zmínky pocházejí z roku 1336, kdy je poprvé uváděn jako městečko - oppidum Milen. Tehdy patřil k hradu Kamýku nad Vltavou, poté přešel pod správu karlštejnského hradu a následně patřil Tereziánskému ústavu šlechtičen v Praze.

Již v kupecké listině z roku 906 se nachází nejstarší písemná zpráva o strategické obchodní stezce procházející Milínem. O důležitosti této dopravní cesty nazývané Zlatá stezka mluví rovněž list Karla IV. z 11. října 1369. Toto dopravní spojení bylo odjakživa pro Milín významné a osudové. Během husitských válek a třicetileté války vlivem této polohy velice utrpěl.

Z roku 1621 se zachoval typář pečetidla. Od první poloviny 19. století se rozmáhalo dostavníkové spojení, jehož sláva trvala do roku 1875, kdy byla dokončena rakovnicko-protivínská dráha se zastávkou v Milíně.

Turisté, obchodníci i podnikatelé z širokého okolí tu nacházejí možnosti nákupů a zprostředkování obchodních i jiných aktivit. Díky výhodné poloze Milína v blízkosti orlické rekreační oblasti je tento pro mnoho návštěvníků tranzitním místem k cestám za odpočinkem do jižních Čech či zahraničí. Z Milína samotného je možné podniknout výlet do bývalého Královského horního města Příbrami, na Svatou horu; bez povšimnutí turista zajisté nenechá ani nedalekou starobylou Slivici, kde se nachází chrám sv. Petra z r. 1362, farní kostel Milína a přilehlých osad. Ten v interiéru ukrývá gotickou kamennou polychromovanou sochu sv. Petra. Je kopií originálu, který je uchován v pražské Národní galerii. V severní stěně chrámu je symbolická pamětní střela připomínající poslední bitvu u Slivice, která se zde odehrála v květnu roku 1945. Bitvu připomíná památník Vítězství (autor: akad. arch.V. Hilský).

K milínské obci patří Buk, Kamenná, Konětopy, Rtišovice, Slivice a Stěžov. V Milíně se nachází obecní úřad, stavební úřad, policie, zdravotní středisko, pošta, základní a mateřská škola, aj.

Městečko na Zlaté stezce je pohostinným místem pro všechny, kdo přijíždějí za turistikou, sportem, rekreací i obchodem.

Buďte u nás vítáni!

Milín

Vývoj tvaru názvu obce Milín od nejstarších zmínek: 1336 in Camyk...in Milen oppido; 1357 ad castr. Karlstein...in villa Mileno; 1396 exec. Jessco de Milena; 1400 Joh. de Milen, cler. Prag; 1414 richtář v Mileně; 1466 opp. Milen, 1653 Milyn; 1788 Milin; 1849 Miljn. Jméno Milín vzniklo z osobního jména Milén. Dvůr, založený staročeským Mílem. Jazykovým vývojem vznikl tvar Milín.

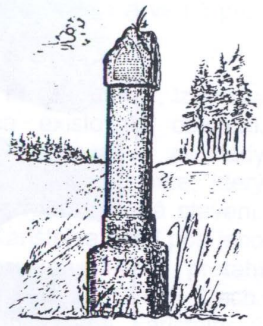

Ukazatel cesty na Zlaté stezce při staré silnici nad Kojetínem. Stál na hranici krajů Pražského a Prácheňského.

Historie osídlení

Dávné osídlení milínské lokality potvrdil také archeologický průzkum. Na podzim r. 1955 došlo Archeologickému ústavu ČSAV v Praze hlášení o nálezu pravěké keramiky v lokalitě Milín, okr. Příbram. Naleziště je situováno na mírném svahu přivráceném k severozápadu.

Jáma č. 1, kterou r. 1955 prokopala *H. Olmerová* na pozemku č. parc. 335, měla pod 30 cm silnou vrstvou ornice kruhovitý půdorys a kotlovitý profil; hloubka vlastní jámy měřila 55 cm, průměr jámy při ústí 105 cm, při dně 75 cm. Její výplň tvořila černá kompaktní hlína, při ústí jámy leželo několik velkých kamenů, při dně spodní část velké zásobnicovité nádoby drsného žlutohnědého povrchu s odsazeným dnem. V ostatní výplni byly další střepy mísovitých nádob, některé na vnitřní straně tuhované. Byly zde nalezeny desítky střepů keramiky a železné nářadí z pozdně halštatského období (6.- 5. stol př. n. l.).

V roce 1956 byl ohlášen další nález na pozemku č. parc. 335/4, objekt dostal označení jáma č. 2. Obsahovala zlomky keramiky, přeslen vyrobený ze střepu, zlomek čepele železného nože a důležitý nález tří zlomků hliněných roštů pocházejících z hrnčířské pece. Jámu č. 1 lze interpretovat jako odpadovou. Jáma č. 2 byla větším zahloubeným objektem - dílnou s hrnčířskou pecí.

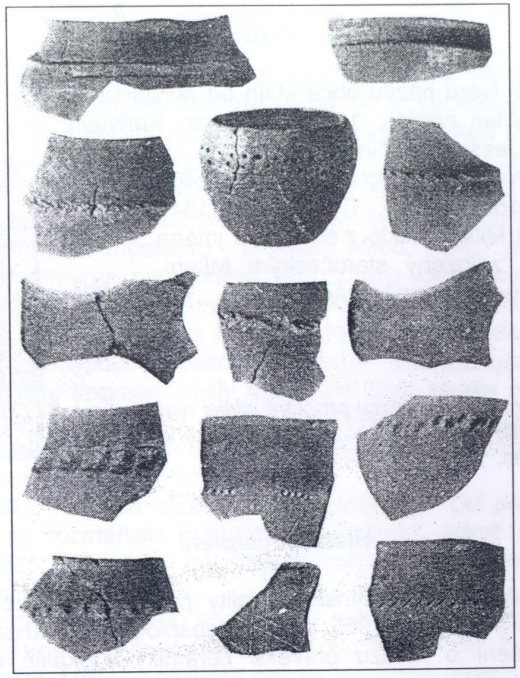

Milín (okr. Příbram), Čechy. Pozdně halštatská jáma č. 2. Foto: J. Škoda.

Z mladšího období, kdy naši krajinu obývali Keltové, se nám dochovaly bronzové náramky a spony z lokalit Radětice, Stěžov a Drsník. Stejně pozoruhodné jsou nálezy z let 1933 a 1937 u Konětop, kde bylo prozkoumáno pravděpodobně nejstarší slovanské žárové mohylové pohřebiště s nálezy ostatků, šperků, ale také mincí. Ze stejného období pochází pohřebiště na vrchu Silina u Radětic (nálezy z let 1953-1954).

Do období halštatu lze zřejmě klást vznik stezky, která spojovala českou kotlinu s germánským a románským světem. Podél této historické stezky nazývané Zlaté stezka (též Linecká, Gold weg, Voa bohemica) vznikala velmi stará sídliště. Nejstarší dochovanou písemnou zprávu o ní máme v kupecké listině z roku 906 n. l. Zmínky o této stezce lze dále najít k roku 1088, 1101, 1212 a poté stále častěji, kdy po ní putovali obchodníci, válečníci i panovníci. O její důležitosti

mluví list Karla IV. z 11. října 1369. Zlatá stezka měla výsadu, že souběžně s ní nesměla jít žádná jiná stezka do Pasova. Několikrát se její směr měnil. Původně míjela Příbram. Teprve za císaře Rudolfa II. jeho majestátem z 20.11.1579, jímž bylo město Příbram povýšeno na Královské horní město, se trasa Zlaté stezky pozměnila a vedla přes Příbram.

O osadě Milín v této době není přímý listinný důkaz, lze však předpokládat, že v lokalitě dnešního Milína existovalo osídlení. Všeobecně se usuzuje, že osídlení zde lze vystopovat již za vlády českého knížete Bořivoje (r. 1101). Kolem původního dvorce, který stával blíže k nynější osadě Slivice, se sdružovala dřevěná stavení. Milín patřil k hradu Kamýku, od vzniku hradu Karlštejna patřil pod jeho správu (1357). Na začátku husitských válek, v srpnu 1420, protáhl Milínem Jan Žižka z Trocnova při cestě z Prahy do jižních Čech. Cestou již vypálil Mníšek pod Brdy a neušetřil ani Milín, karlštejnský lenní statek, tedy majetek krále. Milín byl do základu vypálen. Poloha sídliště byla poté při znovuzaložení posunuta do dnešní lokality.

Roku 1622 se císař Ferdinand II. rozhodl karlštejnské zboží prodat. Za tímto účelem jej nechal odhadnout. Byl oceněn na 63.233 kop čili 73.772 zlatých. Roku 1625 udělil hrad jako věno své manželce, čímž se stal stolním majetkem českých královen (výnos určen k vydržování dvora české královny). V 18. století byl Milín pro přílišnou vzdálenost od hradu Karlštejna vyčleněn s okolními vesnicemi jako zvláštní statek. 28.8.1775 darovala císařovna Marie Terezie výnos tohoto panství nově vzniklému Tereziánskému ústavu šlechtičen v Praze. Po tomto roce byla postavena v čele dvora budova charakteru zámečku (čp. 1). Milínský statek byl ústavem postupně rozprodán r. 1858, pod patronátem ústavu zůstala jen slivická fara (do r. 1918).

Počet domů:
1654 – 20 domů (z toho 9 pustých), 1713 – 19 domů (d.), 1788 – 62 d., 1843 – 85 d., 1880 – 100 d., 1910 – 109 d., 1921 – 127 d., 1930 – 145 d., 1950 – 156 d., 1970 – 231 d., 1991 – 289 d.

Počet obyvatel:
1843 – 732 obyvatel (o.), 1869 – 894 o., 1900 – 942 o., 1921 – 834 o., 1930 – 789 o., 1950 – 636 o., 1961 – 1608 o., 1980 – 1712 o., 1991 – 1653 o.

ZNAK MĚSTEČKA MILÍN

V souvislosti se vznikem návrhů na obecní prapor byla vypracována historie vzniku milínského znaku. V současné době používaný znak je tento: v modrém štítě stříbrně polcená orlice se zlatou zbrojí, červeným jazykem a zlatým jetelovitě zakončeným perizoniem (půlměsícem). Jeho podoba se opírá o existenci typáře pečeti městečka Milína z roku 1621.

Správnost současné podoby milínského znaku však není pevně a jistě historicky podložena. Odborná literatura o něm udává, že: "Kdy a od koho jej Milín získal, není známo, protože znakové privelegium není doloženo." (in: Přibyl, A., Liška, K.: Znaky a pečetě středočeských měst, Praha 1975). Jinde: "Městečko Milín bylo založeno před rokem 1336. Později snad pokleslo a bylo znovu povýšeno a opatřeno znakem r. 1621. Historka o Bedřichu Mašťovském z Kolovrat v Pamětní knize (městyse Milína - pozn. red.), která se k tomu váže, se však zdá jen pověstí. Neznáme totiž bezpečně ani původní podobu znaku. Na pečetidle je jasně vidět na štítě doprava hledící orlici, není však vyznačeno její svislé dělení, ani nemá půlměsíc přes prsa. Neshoduje se tedy s pozdějším podáním, udržovaným až do nové doby, jež odvozuje znak Milína od erbu kolovratského....Respektujeme tedy městem užívanou rozpoltěnou bílo-červenou orlici na modrém štítě." (in: Čarek, J.: Městské znaky v českých zemích, Praha 1985). Orlice nebyla kolovratská, nýbrž římského krále.

Toto privelegium mohl udělit Ferdinand II. během svého prvního, krátkého, působení na českém trůně na počátku roku 1619, kdy již byl adeptem na císařský titul (římský král). Císařem byl jmenován až v době vlády Fridricha Falckého, podruhé se na českém trůně objevil již jako císař. To se projevovalo i v heraldice, a to tím, že římský král používal jednohlavou orlici a císař dvouhlavého orla. Teoreticky mohl znak užitý na typáři pečetidla udělit kterýkoliv náš panovník od Karla IV. po Ferdinanda II. Habsburského.

Lze předpokládat, že v současné době užívaná podoba znaku vznikla tím, že se vyšlo ze známé podoby orlice zobrazené na typáři pečetidla a povědomí o tom, že Milín kdysi patřil ke kolovratskému panství. Došlo tedy zřejmě k připodobnění královské orlice orlici kolovratské.

Milín považuje současně užívanou podobu znaku za tradiční a potvrzenou mnohaletým užíváním.

Od konce 19. století do konce 2. světové války používal Milín razítko s aliančním eggenbergsko-schwarzembergským znakem. Nepodařilo se zatím zjistit, od kdy a z jakého důvodu byl užíván tento znak. Od roku 1945 je uloženo na neznámém místě.

Na pečetidle z r. 1621 je orlice a nápis * **PECAET * MEISTECZKA * MILINA * 1621** ***(foto originálu na zadní straně obálky)**

Aliančí eggenbergsko-schwarzembergský znak

LETOPIS RADNIČNÍHO GRUNTU

Původní dům pochází ze 17. století. První písemné zmínky o něm jsou z roku 1652. Tehdy byl uváděn jako "grunt Válovský". V zápisu je šacován na cenu 80 kop.

17. června 1875 byl stvrzen zápis, ve kterém se podle smlouvy směnné z 12. února 1868 vkládá právo vlastnické městské obci milínské.

V rozmezí let 1920 - 1930 vznikl záměr objekt přestavět. Z té doby se zachoval výkres projektu přestavby. Tento projekt ve své době realizován nebyl. Myšlenka přestavby podle původních plánů z 20. let 20. století vznikla na přelomu let 1993 a 1994.

V r. 1995 byla zahájena přestavba radnice. Slavnost vysvěcení a otevření nové milínské radnice se konala 28. září 1996.

VÝSADY

Jednou z výsad městečka Milín bylo právo várečné (1621). Milínský pivovar ukončil svoji činnost v roce 1942. Posledním majitelem byl pan Vladimír Čaloun, v jehož majetku pivovar byl od roku 1912.

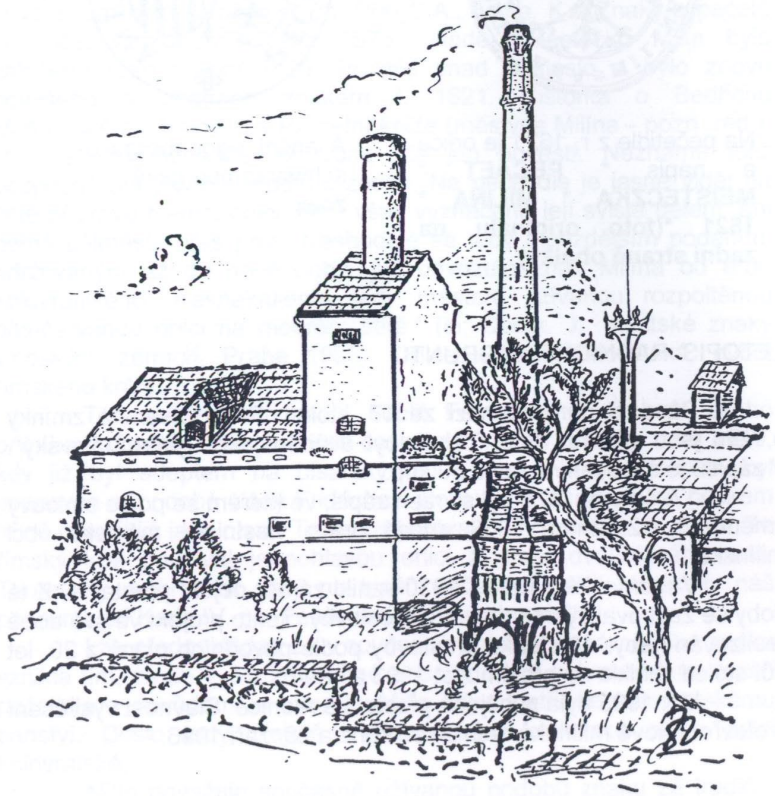

CÍRKEVNÍ OBJEKTY A PAMÁTKY

Již v r. 1362 se připomíná památný chrám sv. Petra na Slivici (viz kapitola o Slivici).

V roce 1729 byla na Homoli postavena kaple na počest mučedníka-světce Jana Nepomuckého. Cechovní spolek ("Reicech") přispěl tehdy částkou 28 zl. V roce 2000 obec Milín rozhodla provést opravu. 23.6.2001 byla kaple znovuvysvěcena.

V r. 1876 zakoupila obec kontribuční sýpku od Hospodářské záložny v Příbrami. Ta byla nákladem 8000 zl. přestavěna na kostel, zasvěcený českému patronu sv. Václavu. Slavnostní vysvěcení se konalo v r. 1892.

Roku 1912 se usneslo zastupitelstvo Milína požádat o zřízení vlastní fary. Žádost byla přednesena kardinálovi a arcibiskupovi pražskému hraběti Skrbenskému při příležitosti jeho generální vizitace v Milíně. Arcibiskup netajil potíže spojené s tímto úmyslem a poukázal žadatele na úřední postup. K nové farní obci měly být připojeny obce Milín, Rtišovice, Stěžov, Ostrov, Vrančice a Lazsko s příslušnými samotami. Obec milínská podle usnesení zastupitelstva ze dne 9.7.1914 byla ochotna k dalšímu jednání o zřízení samostatné fary, bude-li ministerstvem kultu a vyučování ve Vídni povoleno vyplácení příspěvku z fondu Náboženské matice. Nastalou válkou bylo jednání zastaveno a po válce již nebylo obnoveno. Obec Milín patřila nadále k farnosti slivické do biskupství pražského.

Od r. 1993 v souvislosti se vznikem plzeňského biskupství a následnými změnami patří do českobudějovického biskupství.

MILÍNSKÉ ŠKOLSTVÍ

Z roku 1700 pochází první písemná zpráva o milínské škole. Již v roce 1709 se uvádí, že tu působí učitel Borschitsky. Z tohoto rodu pochází významný milínský rodák Dr. E. Bořický (viz Významní rodáci a obyvatelé).

13.října 1823 dal tehdejší okresní školní dozorce svolení, aby ve Stěžově vyučoval učitelský pomocník František Smíšek. Ten podléhal dozoru milínského učitele, jednalo se tedy o tzv. školu filiální.

Roku 1835 (před vznikem slivické školy) navštěvovalo milínskou školu 138 hochů a 141 dívek z Brodu, Buku, Jerusalema, Jesenice, Konětop, Lazska, Lešetic, Paliva, Radětic a Rtišovic. 21 dětí navštěvovalo filiální školu ve Stěžově.

Vysoceslavné c.k. místodržitelství schválilo vynesením ze dne 5. ledna 1861 č. 65402, aby se zřídilo školní stanoviště v městečku Slivici, okresu příbramského, kraje pražského v království Českém pro obce Konětopy, Jerusalem, Lešetice a městečko Slivici. 11. listopadu 1866 byla otevřena na Slivici vlastní škola. Prvním učitelem byl jmenován Vojtěch Schvácha. Velkou zásluhu na zbudování slivické školy měl tehdejší farář P. Jan Klumpar.

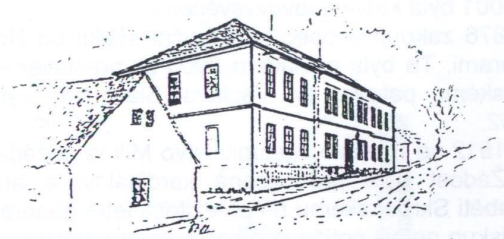

První školní budova z let 1863 - 64

V letech 1863 - 1864 byla postavena první školní budova v Milíně na Homoli nákladem 15 143 zl.

V r. 1946 zahajuje činnost MŠ v Milíně v nouzových prostorách na Homoli.

V srpnu 1959 je dokončena stavba nové školní budovy na sídlišti. Postavena je rovněž nová budova MŠ.

Roku 1979 je dokončena výstavba školní tělocvičny.

Roku 1982 je postavena nová čtyřtřídní MŠ v Sokolské ulici.

Roku 1988 je dokončena dostavba školního areálu přístavbou východního křídla, školní kuchyně a jídelny.

Ve školním roce 1994 – 1995 byly v ZŠ instalovány první počítače.

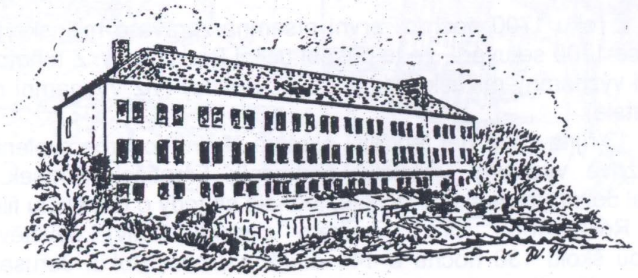

Nová školní budova otevřená roku 1959

DOPRAVNÍ A POŠTOVNÍ SPOJENÍ

V roce 1642 se připomíná poštovní dostavníkové spojení na trati Praha – Zbraslav – Milín – Březnice - Zelená Hora. Poštovní zpráva z pozdější doby uvádí, že: "Královna Marie Terezie byla korunována v Praze a vracela se přes Dobříš a Milín 17. června 1743 do Vídně".

V r. 1825 byla již v Milíně c. k. poštovní stanice, pamětní deska na domě někdejších přípřeží má datum L. P. 1820.

Od roku 1829 jezdil na Prahu písecký dostavník Matěje Hoffmanna. Vyjížděl každé pondělí v 5 hodin ráno z Písku a v úterý dopoledne byl v Praze. Od roku 1830 jezdil vždy v neděli dostavník březnického povozníka Hrdiny. Roku 1834 zavedl budějovický dědičný poštmistr Václav Achatz dostavníkovou dopravu z Českých Budějovic přes Tábor, Milíčín a Benešov do Prahy, zároveň z Českých Budějovic přes Písek a Milín do Prahy. Roku 1845 se utvořily dvě dostavníkové společnosti pro osobní dopravu na trase Písek - Milín - Praha. V Milíně zastavovaly dostavníky před hostincem pana Kožíška, dnešní restaurace U Přemysla. Později u budovy pošty.

20. prosince 1875 byla zahájena nákladní i osobní doprava na železniční dráze Rakovník - Protivín se stanicí v Milíně. Dostavníkové společnosti se krátce nato rozpadly.

V letech 1935 - 1937 došlo k odklonění staré císařské silnice z Milína mimo Kojetín.

V letech 1990 - 1993 bylo uskutečněno vybudování silničního obchvatu komunikace I/4 - Praha-Strakonice. Čilý provoz někdejší trasy Zlaté stezky mizí z centra Milína.

V roce 1729 byl v Milíně založen ***Cech společných řemesel.***. Ten později nahradil ***Živnostenský spolek***. V Milíně byla i ***Pošumavská jednota, Spolek vysloužilých vojínů, Spolek hospodářsko-lesnický, Záložní a spořitelní spolek*** a další.

V roce 1882 dochází k založení ***Čtenářského spolku Bořický***. V témže roce je založen nejstarší ***Sbor dobrovolných hasičů*** *v Milíně, jeden z nejstarších v příbramské župě.*

1912 vznik ***Tělocvičné jednoty Sokol*** v Milíně

Zápis ze zahajovací schůze:

Zápis
ustavující valné hromady „Tělocvičné jednoty ‚Sokol' v Milíně" konané dne 22. září 1912 o 5. hodině odpolední v místnosti hostince p. Jos. Nováka.

1. Zahájení schůze a volba předsedy

Schůzi zahájil a zároveň jí předsedal župní náčelník br. Josef Osvald z Příbramě, jenž upřímnými slovy četně shromážděnému obyvatelstvu vylíčil vznešený úkol sokolské myšlenky. Rovněž sdělil se členstvem potřebné pokyny a promluvil o povinnostech jeho v životě spolkovém i veřejném.

2. Volba výboru

Volba provedena aklamací a zvoleni následující páni:
starosta: Václav Šembera, učitel
náměstek: Bohumil Pinta, rolník
náčelníkem: František Cihelka, strojník

Br. Josef Novák, takto hostinský, s ochotou zdarma propůjčuje sál ke cvičení a potřebné místnosti jen za náhradu otopu a svítiva.

První cvičení proběhlo ve středu 16.10. 1912 za účasti 13 členů.

V roce 1919 pak byl ustaven **fotbalový oddíl *SK Milín*** (viz Od žebříňáku k České fotbalové lize).

V roce 1924 bylo ustaveno ***Elektrárenské družstvo***. Když v roce 1949 svou transformací změnilo své poslání, vzniklo v Milíně ***Jednotné zemědělské družstvo***, které po téměř na půl století ovlivnilo zemědělství milínského regionu.

V r. 1977 nadšení několika jedinců dalo vzniknout divadelnímu ochotnickému spolku. Ten navázal na tradici ochotnického divadla v Milíně, o němž jsou zmínky od konce 19. století. Tehdy byli aktéry především členové Sboru dobrovolných hasičů. V meziválečných letech tuto aktivitu na sebe převzal Sokol, tehdy zároveň existovalo loutkové divadlo. Nově vzniklý spolek si dal do názvu jednu z historických podob jména Milín: **Divadelní ochotnický spolek MILEN**. Současně existoval dětský divadelní ochotnický spolek **MILÍŇÁČEK**.

Divadelní ochotnický spolek MILEN:
Alois Jirásek: Lucerna, premiéra: 25.12.1977, režie: Zdenka Huláková, Marie Hodinová – Kodadová
Božena Němcová: Babička, premiéra: 25.12.1979, režie: Jiří Bulina
Miloslav Švandrlík: Honorace z pastoušky, premiéra: 8.3.1980, režie: Zdenka Huláková
Jan Drda: Dalskabáty hříšná ves, aneb Zapomenutý čert, premiéra: 18.3.1981, režie: Zdenka Huláková
Ladislav Stroupežnický: Naši furianti, premiéra: 25.12.1982, režie: Zdenka Huláková
Miloslav Švandrlík: Krvavý Bill a viola, premiéra: 27.12.1983, režie: Jiří Trnka
Neklan Hejda : Flám, premiéra: 2.3.1985, režie: Jiří Trnka
Jan Drda: Hrátky s čertem, premiéra: 26.12.1986, režie: Zdenka Huláková

Dětský divadelní ochotnický spolek MILÍŇÁČEK:
Sněhurka, zvířátka a 7 mužíčků, premiéra: 11.4.1977, režie: Zdenka Huláková, Zdeněk Hulák
Bludička, premiéra: 16.4.1979, režie: Zdenka Huláková, Zdeněk Hulák
Vyměněná princezna, premiéra: 1988, režie: Edita Trnková

Židovská komunita:

První židovská rodina zde byla po roce 1702. Náboženská obec byla po roce 1889 připojena k příbramské obci a změněna na modlitební spolek, který byl činný až do 2. světové války. Modlitebna byla pravděpodobně vždy součástí některého z obytných domů. Od roku 1786 je doložena v čp. 42, od roku 1843 v čp. 30 a od roku 1935 opět v čp. 42. K roku 1799 jsou doloženy 2 rodiny, v polovině 19. století asi 8 rodin, v roce 1880 28 osob, v roce 1910 24 osob, v roce 1930 15 osob. Během 2. světové války byli všichni deportováni. Domů se nevrátil nikdo.

TECHNICKÝ POKROK

28. října 1924 se v Milíně poprvé rozzářilo ve 27 domech elektrické světlo.

Roku 1926 se místní školní rada rozhodla zakoupit pro školu první rádio. K jeho instalaci došlo dne **15. 3. 1926.**

V roce 1929 byl k zabezpečení provozu benzinových motorů a automobilů zaveden prodej benzinu a olejů. Byly to stanice u p. Fr. Cihelky, dále u p. B. Štětiny - obchodníka se smíšeným zbožím a pak v č.p. 5 u p. Fr. Bendy. Zde provozovala prodej společnost Fantolin Motor oil.

V roce 1943 je v Milíně zaveden obecní rozhlas. V tomto roce zahajuje stálý provoz Kino na sále "U Přemysla".

Roku 1949 dochází k elektrifikaci místní části obce na Kojetíně.

Roku 1954 získala Místní osvětová beseda pro veřejnou produkci první televizor. Veřejné sledování programů se konalo každý večer v sále U Nováků.

Roku 1957 se jako poslední v Milíně dočkalo elektrického osvětlení milínské nádraží.

V roce 1999 zahájila provoz nová benzinová čerpací stanice Motocentrum Milín

V letech 1999 - 2001 se uskutečnila plynofikace Milína.

OD ŽEBŘIŇÁKU K ČESKÉ FOTBALOVÉ LIZE

Ještě v padesátých letech bylo možno na konci Milína směrem ku Praze na cihlové zdi přečíst nápis: Kam dnes? K Vlčku na hřiště! Těchto několik slov napsali průkopníci milínské kopané v červenci 1919 při příležitosti prvního sportovního dne, jehož vyvrcholením bylo utkání v kopané mezi S.K. Příbram a S.K. Milín.

Iniciátorem založení sportovního klubu byl student Karel Rendla, pozdější profesor na obchodní akademii v Praze-Smíchov, jako funkcionáři působili tehdejší populární kulturní pracovníci cukrář Josef Žáček, všeobecně známý pod přezdívkou Bonbon, nezapomenutelná postava Milína, holič Jan Blajer, František Skočdopole přezdívaný Hašler a František Sláma. Díky tomu, že někteří mladí sportovci měli otce v obecním zastupitelstvu, dostal nově založený sportovní klub vyhrazeno místo na obecních drahách u rybníčku Vlček. Aby se zde mohlo sehrát utkání v kopané, museli sportovní nadšenci vynaložit mnoho úsilí. Odstranění kamenů, alespoň částečné zarovnání terénu si vyžádalo stovky hodin práce a po několika měsících úprav se u Vlčku konal památný "sportovní den". Kromě ukázek v zápase řeckořímském a boxu bylo uskutečněno i několik běhů na různé vzdálenosti, nejdelší na trati Milín – Dobříš a zpět. Vyvrcholením bylo již zmíněné utkání v kopané, které skončilo vysokou prohrou Milína 0:12, ale to milínské sportovní nadšence od další činnosti neodradilo.

Fotbal v těchto letech neměl organizované soutěže, hrála se přátelská utkání a ukazatelem výkonnosti bylo umístění na turnajích, které měly 6 - 8 účastníků. K prvním utkáním nastupovali milínští fotbalisté v bílé košili a černých trenýrkách. Kopačky mělo jenom několik majetnějších, první skutečné dresy Milína byly pruhované zeleno-bílé, což byly i klubové barvy. Doprava k utkáním byla ve stylu doby - pěšmo, v lepším případě na žebřiňáku s koňským potahem, jedno kolo sloužilo v mnoha případech pro dva účastníky utkání.

Za největší úspěch období mezi 1. a 2. světovou válkou byla pokládána 2. místa na turnajích v Obořišti v r. 1931, v Tochovicích v letech 1934 a 1936, v r. 1935 v Sádku, který patřil k nejstarším venkovským klubům na Podbrdsku. Sádek byl v r. 1935 tak trochu milínským osudem. Na silně obsazeném turnaji v Příbrami byly největším favoritem vojáci z Jinec. Milín je ve skupině porazil 2:0, Spartu Obořiště 6:0 a se Sádkem remizoval 1:1. Ve finálovém utkání s S.K. Příbram remizoval 1:1 a o prvenství domácích rozhodla právě

ztráta bodu ve skupině se Sádkem. Na turnaji o pohár Vladimíra Čalouna v Milíně se Sádek probojoval do finále proti Milínu, který ve skupině porazil Březnici 8:0 a Spartu Obořiště 6:0. Po urputném boji vyhrál Milín až v prodloužení 2:1. Dva hráči této generace oblékli v příštích letech dresy slavných klubů. Karel Soukup Š.K. Bratislavy a Josef Krušina Slávie Praha.

Činnost v době okupace byla ovlivněna odchodem řady mladých lidí do Německa, Milín hraje II. třídu Podbrdské župy fotbalové a výsledky jsou jako na houpačce podle toho, kolik skutečných fotbalistů se k utkání sejde, na sklonku 2. světové války hraje mistrovskou soutěž i dorost. V roce 1941 začíná svoji činnost u milínského fotbalu nejobětavější funkcionář, jakého milínská kopaná měla - Václav Vopička. Byl hospodářem sportovního klubu, po sjednocení a přiřazení fotbalu pod Sokol zastával tuto funkci i v Sokole. Vzor pracovitého, nezištného člověka, který vykonal za svého života obrovský kus práce a dokázal desítkám sportovců pomoci i v osobním životě. Kolika generacím rozdával před utkáním dresy, byl přísný, ale spravedlivý a u milínského fotbalu zůstal i v dobách, kdy prožíval hlubokou krizi.

Doba po 2. světové válce přináší velký rozmach kopané i v Milíně, v r. 1946 se hraje na Březových Horách dorostenecký memoriál Jar. Fiřta za účasti Horymíru Příbram, Tochovic, Milína a pořádajících Březových Hor; křišťálový pohár si odváží Milín. V témže roce vítězí celek dospělých v 1. ročníku turnaje "O putovní míč MNV" v Milíně ve finále nad Baníkem Březové Hory 3:0. V roce 1949 přiveze putovní pohár myslivecké společnosti Bivoj z Višňové, kde hrají silné celky Dobříše a VTJ Příbram. Tento rok zaznamenávají historický postup do bývalé I.B třídy Podbrdské župy fotbalové celek dospělých, když u Vlčku v rozhodujícím utkání porážejí Cerhovice 3:1. Jediné utkání v soutěži prohráli právě v Cerhovicích 2:3, jinak své soupeře přehrávali více než přesvědčivě (Bohutín 10:0 a 6:0, Březové Hory 10:2 a 4:2, Obecnici 5:1 a 8:0). Účast v I. B třídě, kde hrály i exdivizní celky Slavoj Osek a Horymír Příbram, byla vyvrcholením poválečného vzestupu milínské kopané, Milín patřil k předním klubům okresu a útočníci Jan Kuchař a Jiří Baštýř byli stálými členy okresní XI a podíleli se střelecky na úspěšném tažení Příbrami v soutěži okresů vedle legendárních fotbalistů Příbramska, jakými byli Josef Rada a Jiří Tůma. Milín skončil v I. B třídě mezi 12 účastníky na solidním 7. místě, ale reorganizace soutěží / zrušení fotbalových žup/ ho po roce vrátila do soutěží v rámci okresu a zájem o fotbal upadá; k Vlčku je přeci

jenom daleko a mládeži se nabízí spousta jiných činností. Východiskem má být vybudování hřiště v blízkosti Milína.

V r. 1954 opouští Milín po 35 letech hřiště u Vlčku, svépomocí bylo vybudováno kvalitní písčité hřiště za sokolovnou, v místech, kde je dnes ulice U medvídků. Odpracované bezplatné hodiny členů oddílu kopané i příznivců šly do tisíců. Tahouny celé akce byli Václav Vopička a František Štěpánek, po měnové reformě poskytla řada členů a příznivců Sokolu nenávratnou půjčku na uhrazení mechanizace. Všechno bylo k ničemu. Po roce se fotbalisté vracejí na 6 měsíců k Vlčku. Ten je v plánu zalesnění a pozemek k prozatimnímu hřišti zapůjčuje JZD. Stavba přehrady Orlík přináší s sebou i výstavbu sídliště a tím i zábor nového hřiště. Na otevření nového, zdaleka ne tak kvalitního hřiště, si musejí fotbalisté počkat do jara 1957.

Celé toto období je poznamenáno nevyrovnanými výkony, Milín hraje tzv. okresní soutěž sice v horní polovině tabulky, ale na postup nedosáhne. Za úspěchy je možno považovat 1. místo v Nelibově memoriálu v Obecnici, obhájení prvenství ve II. ročníku "Putovního míče MNV" a prvenství na turnaji v Petrovicích, kde Milín poráží Milevsko 2:1.

V r. 1962 přichází do Milína první renomovaný trenér Ferdinand Maršálek. Jeho náročné tréninky snášejí jenom ti, co mají fotbal v rodném listě. Ferdinand Maršálek však vtiskl milínskému fotbalu nutnost systematické práce a to se projevilo v příštích letech zejména u mládeže. Před zahájením podzimní soutěže se hraje III. ročník "Putovního míče MNV" a Milín získává tuto trofej do trvalého držení, když ve finále poráží Tochovice 5:2.

V roce 1964 je dokončena výstavba prvních šaten u fotbalového hřiště, která byla podmíněna demolicí objektu ve středu Milína. V roce 1965 se konečně mužstvo dospělých dočká postupu do okresního přeboru, když vyhraje skupinu východ okresní soutěže. Jenom jedno utkání prohrálo, skore 65:14 dokazuje jeho převahu. V tomto roce začíná systematicky pracovat s žáky Josef Novotný a základ tohoto celku vybojuje pro Milín krajskou I. A třídu, jak v dorostu, tak v dospělých. Zajímavostí je, že funkci vedoucího mužstva vykonává římskokatolický kněz Josef Doležal.

Rok 1968 je ve znamení úspěchu mládežnických družstev. Dorost postupuje do krajské I. A třídy a jména Kašpárek, Karas (současný starosta Sokola v Milíně), Jiljí Bejček, Rákosník, Mládek, Fígr, Brabec a Kubištík se řadu let objevují v bilancích družstva dospělých.

KNIHOVNA Dr. E. BOŘICKÉHO
262 31 Milín
Tel.: 0306/691 414

Do jubilejního roku 1969 vstupuje milínská kopaná s novým názvem. Na společný návrh oddílů kopané a odbíjené byla T.J. Sokol Milín přejmenována na T.J. Sportovní klub Milín. V jubilejním roce hrají prim v milínské kopané žáci, vítězí v kvalifikačním turnaji a reprezentují okres Příbram v celostátní soutěži žákovských družstev. V Berouně poráží Milín zástupce okresu Rakovník 6:0 (Šuchan 3, Švehla, Jareš, Sláma), s SONP Kladno prohrává až v prodloužení 1:2 (Šuchan). K titulu přeborníka okresu přidává i 1. místo v turnaji k oslavám 50 let kopané v Milíně (RH Písek 6:0, Fezko Strakonice 4:2), družstvo vedl František Skalický. Dorostenci vyhrávají turnaj na Dobříši (Sparta Praha 4:0, Slavoj Zbraslav 2:1), na domácím turnaji postoupí výhrou 4:1 nad Spartakem Příbram do finále, kde prohrají s Dobříší 1:3.

V roce 1971 se milínská kopaná dočkala postupu I. A mužstva dospělých do krajské I. B třídy, v celku již hraje řada dorostenců. Nejlepším střelcem postupové sezony byl Pavel Kubištík, největší talent, jakého milínská kopaná měla. V mužstvu již působí Vladimír Ouda, dlouholetý "špílmachr" milínského celku, který měl velkou zásluhu na vzestupu kopané v Milíně. Vedle něho vyrůstala řada hráčů, vtiskl milínské kopané styl a právem byl nazýván fotbalovým profesorem. Dorostenci Antonín Sláma a Jan Šuchan jsou členy krajské XI. Ant. Sláma je i v širším výběru dorostu ČSR. V dalším roce jsou v krajském výběru žáků Josef Bejček a Jaroslav Starý; František Jareš ve výběru mladších dorostenců.

Rok 1973 zastihl všechny celky od žáků po dospělé v krajských soutěžích. I. A družstvo končí v I. B třídě na 3. místě, dorost v I. A třídě na 6. místě, žáci v krajském přeboru skupiny A na 8. místě. Žáci již za vedení Vladimíra Novotného se probojují na velkém tradičním turnaji ve Strakonicích mezi dvanácti účastníky do finále, kde podlehnou Vodňanům 0:2. Dorost vede Josef Novotný, I. A dospělých Jiří Pulec, který v příštích létech přivede milínský fotbal do krajského přeboru. Na jaře je započato s rekonstrukcí hřiště, milínská kopaná se stěhuje do Brodu, kde ji VÚ Brod zapůjčuje hřiště i sociální zařízení. Odlehlost sportoviště se však negativně projevuje na mládežnických celcích.

V r.1975 vybojuje celek dospělých postup do I.A třídy, vyhraje svoji skupinu o 10 bodů před Baníkem Příbram. Do r.1976 vstupuje fotbal s novým názvem, nařízením OV ČSTV musel být vypuštěn Sportovní klub, zůstalo označení TJ Milín.

28.srpna 1977 zahajují na tréninkovém hřišti v Milíně svoji soutěž žáci, po třech a půl letech se milínská kopaná vrací zpět do

Milína a začíná vyrůstat nová generace, která přinese pro milínský fotbal další úspěchy. Konečné úpravy se dočká i hlavní stadion, v pozdním podzimu se začíná zelenat a na jaře 1978 je zde zahájena výstavba výceúčelových šaten a tribuny. Ukončení soutěže sezóny 1978-1979 přinese největší úspěch žákům, kteří jarní kolo odehráli bez ztráty bodu při skóre 55:4. V provozu je již travnatý stadion, 30.června se zde hraje turnaj starých gard, Milín po výhře 3:2 nad Slavojem Osek poráží ve finále Tochovice 8:2. 18. července přivezl trenér Rubáš do Milína populární Spartu ČKD Praha v čele s "Boby" Polákem a na výsledku 8:1 se střelecky podíleli -
Bříza 3x, Slaný 2x, Peclinovský, Kotál a Vdovjak, za Milín dal čestný gól Krůta. 2.září okusili milínský trávník internacionálové Dukly Praha a vyhráli nad A celkem Milína 5:1.

Rok 1980 zaznamenává historický úspěch žákovské kopané. Žáci vyhrají B skupinu krajského přeboru a přes vítěze skupiny A Baník Stochov postupují do finále o titul krajského přeborníka, které se hraje v Ondřejově. V závěru utkání je šťastnější Autoškoda Mladá Boleslav a výsledkem 1:0 získává titul krajského přeborníka, Milín mezi čtyřiceti nejlepšími celky kraje končí na 2. místě. Táborský, Blažek, Kubín a Bolina se v příštích letech prosadí i v celku dospělých. Trenérem byl Vladimír Novotný.

V roce 1982 dochází k reorganizaci soutěží v kraji, krajský přebor dospělých se hraje ve dvou skupinách, dorostu ve čtyřech a oba celky Milína vybojují postup mezi krajskou elitu. V dalším ročníku slaví postup do okresního přeboru i B družstvo dospělých, když až do posledního kola soupeří s VTJ Jince. I. A družstvo dospělých hraje několik sezón o špičku krajského přeboru, Kablo Kročehlavy a Metaz Týnec nad Sázavou nás přeskočí a postupují až v posledních kolech. Za úspěchy těchto let je možno považovat dvojnásobné prvenství v memoriálu Františka Hájka, konaném ve městě Sedlec-Prčice, a trojnásobné v memoriálu Jar.Huleše v Čimelicích.

Rok 1988 přináší další trofej - krajský pohár. Po výhrách v Březnici, Hostouni a doma se Slavojem Velvary postoupí Milín do finále přes Jiskru Kolín. Prohra na Dobříši 0:1 nic neznamenala, prvenství zajišťoval výsledek 3:0 na domácí půdě.

12. července 1988 uzavírá TJ smlouvu s JZD 11.květen v Milíně a nese v soutěžích tento název.

Rok 1989 přináší sestup I.B družstva z okresního přeboru, když při reorganizaci se nevešlo béčko mezi osmičku těch, kteří si okresní přebor uchovali. Přeborníky okresu se stávají i žáci po finálových výhrách nad Spartakem Příbram 4:2 a 3:0.

V srpnu 1989 začíná invaze ženské kopané na náš stadion, která vyvrcholí posledním federálním finálovým utkáním mezi Slavií Praha a ŠK Slávia Filozof Bratislava 20.června 1992. Domovské právo má v Milíně dlouholetý přeborník v ženské kopané Sparta Praha za vedení trenéra Dušana Žovince, který je i trenérem reprezentačního výběru. Prvním hostem Sparty v Milíně je francouzský celek ASPTT Štrasburg a Sparta vítězí 3:2. Jediným zahraničním hostem, který Spartu porazil, byl švédský Hammarby IF poměrem 1:3. V roce 1991 hostuje v Milíně výběr amerických studentek Athletes in Action a přes dvě prohry 0:5 a 2:8 naznačuje, že USA bude v ženské kopané hrát v budoucnu významnou roli. V roce 1992 poráží Sparta v Milíně dva švédské celky - Rimbo IF 5:2 a Sunnersta IF 4:2. 20.června 1992 je Milínu svěřeno pořadatelství finále o federálního mistra, poslední finále před rozdělením Československa. Všechno je "šité" pro Spartu, která zná na našem stadionu každý drn, ale mistrem ČR se překvapivě stane Slavia Praha. Poráží mistra Slovenska jasně 4:0. Sparta hostí v Milíně na podzim Kanaďanky z Britské Kolumbie BC Native Selects a vítězí vysoko 8:1.

Po podzimu 1993 hrozí milínské kopané první historický sestup do nižší soutěže. I.A družstvo dospělých získalo v krajském přeboru po podzimním kole pouhých 9 bodů. Ačkoliv to zní neuvěřitelně, I.A celek dospělých v celé historii přímý sestup nezažil. Do soutěží s jiným označením byl poslán jedině administrativně při reorganizaci soutěží. Přes zimu se vytvoří skupina, která se později zaregistruje jako s.r.o. I.FK Milín a hrozbu sestupu odvrátí.

V roce 1994 získává titul přeborníka okresu dorost. I.A celek dospělých, který finančně i organizačně zajišťuje I.FK s.r.o., zahajuje "spanilou jízdu", která končí v České fotbalové lize /ČFL/.

V roce 1995 prosazuje trenér reprezentačního výběru žen D.Žovinec, aby pořadatelství kvalifikačního utkání na ME žen bylo přiděleno Milínu, a tak se 17. září hraje historické mezistátní utkání ČR : Estonsko. Naše ženy vítězí vysoko 11:0. Pro milínský fotbal však tato akce přináší radostné zjištění: obrat ve vztahu
obec - sport. Nové obecní zastupitelstvo vidí trochu dál než za humna. Začíná období podpory a spoluúčasti na rozvoji sportu v Milíně, které vrcholí v roce 2001, kdy obec přebírá zodpovědnost nad sportovním a tělovýchovným zařízením. V Milíně zastupitelé předběhli dobu, že se sport stává věcí veřejnou,
odhlasoval Parlament ČR počátkem roku 2001.

Fotbal začíná přepisovat místopisné dějiny. Naši obec hledají fotbaloví odborníci na mapě ČR, do Milína přijíždí řada slavných klubů

s bohatou fotbalovou minulostí. Naše obec se dostává do podvědomí široké sportovní veřejnosti. V sezóně 1995-1996 Milín 6 kol před závěrem získává postup do divize, bez ohledu na výsledky zbývajících utkání. V letní přestávce počtvrté vyhrává Husův pohár v Husinci, vítězí i na memoriálu Martina Stejskala v Sedlčanech, když poráží příslušníka ČFL FK Benešov.

První rok v divizi přinesl výrazný úspěch - Milín jako celek s nejvyšším počtem bodů na 2. místě ze tří skupin divizí měl dokonce možnost postoupit do ČFL, což nevyužil.

V říjnu 1997 hráli na milínském stadionu poslední přípravné utkání před kvalifikací na ME reprezentanti ČR "21" a prohráli s divizním Milínem 2:0. Tento výsledek zhodnocuje s odstupem času výčet jmen tehdejší "21": Kinský, Václavík, Pikl, Fukal, Týce, Zúbek, Čupr, Kuchař, Jarošík, Vlček, Holub, Lukeš, Nehoda, Hyský.

Prvenství v turnaji MFK Dobříš, kde hrály silné celky Dukly B a Slavie B, a trojnásobné vítězství na memoriálu J.Macha ve Vodňanech patří do výčtu úspěchů těchto let. Druhý ročník v divizi byl jako přes kopírák, opět ze 2.místa právo účasti v ČFL. Do ročníku 1998-1999 vstupoval Milín jako ligový, cíl udržet se byl splněn a po 6.místě v minulém ročníku má Milín před zakončením soutěžního ročníku 2000-2001 jistotu účasti i pro rok 2002.

Místo na těchto několika stránkách o milínském fotbale by si zasloužila celá řada funkcionářů a hráčů, ale není to možné. Navíc každý z nich pracoval v jiné době, jiných podmínkách a rozdílném společenském postavení. Co pro někoho bylo nedostupné, bylo pro druhého zvednutím telefonu. Porovnávat neporovnatelné by nebylo seriózní. Omlouváme se proto těm, jejichž jména nebyla uvedena, ačkoliv by si to právem zasloužili.

Trenér J. Novotný, Kala, Holoubek, Pudlo, K. Rákosník, M. Novák, Kašpárek, Karas, Kubištík, vedoucí mužstva J. Bejček
Hlinomaz, J. Brabec, Štěpánek, Fígr, Mládek, Bejček

HISTORIE OSAD NA MILÍNSKU

Buk

Nejstarší zmínky o osadě: 1383 in Ossiek, 1603 Drsníky, ves Wosyku; 1606 Drsník, Wosyk; 1610 taxa neb Ssaczung vsi Buku ginak Wosyka na panství dobříšském. Ves původně ve dvou dílech, 1. díl patří ke Konětopům, 2. díl k Milínu.

Na dávný čilý život v krajině měl prokazatelně vliv provoz na Zlaté stezce. Její stopy dosud nalézáme u milínského hřbitova a na Buku u bývalého hostince "Ztratilka".

Od Milína je vzdálena 2 km. V jižní části osady se nachází velký Jankovský rybník s okolní podmáčenou půdou. Tato prameniště pak sytila systém rybníků níže položených a mlýny na Bolině, Kotalíku, na Strženém a dále na celém Líšnickém povodí. Mýcení lesa si do značné míry zřejmě vynucovaly potřeby dřeva pro blízké doly, svůj podíl tu mělo i pálení dřeva v milířích. Při důlní katastrofě 31.5.1892 na Březových Horách zemřeli 4 obyvatelé (Antonín Farář, Josef Krákora, Václav Provazník, František Vašek).

V práci z roku 1939 se uvádí, že severní část Buku měla v té době 11 popisných čísel a správu politickou tu prostřednictvím svého radního vykonávala obec Konětopy. Jižní část Buku měla v té době 15 popisných čísel a byla součástí obce milínské. Buk patřil vždy k farnosti slivické. Děti dochází do školy v Milíně. Pořádaly se zde zábavy, plesy i divadelní představení místních ochotníků. Podstatnou změnu pro život obyvatel znamenalo zavedení elektřiny do osady v letech 1954 a 1955.

V malém parčíku se nachází památníček (z r. 1976), který připomíná tragický osud obyvatel v závěrečných dnech 2. světové války, kdy zahynuli nedaleko od svých domovů Richard Štěpán, jeho dva synové Jiří a Vladimír, dále pak Václav Špichal a Václav Zelenka z blízkého Paliva.

Ve východní části osady na malé návsi se nachází socha sv. Jana Nepomuckého.

Novodobé dějiny osady jsou spojeny s obcí Milín. Podle sčítání obyvatel v r. 1847 měl Buk 19 domů a 164 obyvatel, roku 1939 počet domů 26, ale počet obyvatel se snížil na 131. K 1. 1. 1996 žilo na Buku 78, k 1.1.2000 pouze 71 obyvatel.

Sv. Jan Nepomucký na Buku

Konětopy

Vesničko milá, vesničko tichá,
zrozená v chudičkém kraji,
dnes k Tobě volám -probuď se ze sna a rci -co minulost tají...
(úvodní verše básně z Pamětní knihy obce Konětopy)

Nejstarší zmínky o Konětopech: 1291 villa Conotop ad Pribram; 1379 Konetop archepi. ad distr. Przibram; 1547 tvrz Gince...ves konietopa, ves radieticze, 1603 uvázati se v zámek dobrzisky...v ves Geruzalem, v ves Konietopy, v ves Radieticze; 1606 a 1610 vesnice...konietopa; 1653 pan Dobrzižske:...ves Radieticze, ves Konietopy. Konětopská osada je rozhodně původu osobního. Romantický výklad jména o tom, že tu kdosi "topil koně" (prý věštecký kůň pohanský) nemá opodstatnění. V 2. části názvu je tvar slovesa topiti. V České republice existují tři vesnice s tímto názvem (ještě na Lounsku a u Přerova nad Labem). V lidové řeči bylo jméno vesnice Konětopy u Milína změněno na tvar v jednotném čísle Konětop, zřejmě podle blízkého města Příbram. Tím byly obvykle odlišovány od ostatních Konětop.

Všeobecně se uvádí, že krajina kolem Konětop byla obydlena již dávno před naším letopočtem. Osady knovízské kultury (mladší doba bronzová) byly v konětopské krajině rozloženy na mírném svahu a návrší, obráceném k jihu, či jihovýchodu pod Levínem. V téže lokalitě se objevují také pozůstatky keltského sídliště, konkrétně vlevo od polní cesty z Konětop k Buku, částečně i u cesty k Jestřabinci v úvalu mezi Konětopy a Jerusalémem. Dále byly pozůstatky staré sídelní kultury nalezeny i na severním úbočí "Na zborovkách". Tyto lokality byly zřejmě nejsilněji osídleny. Na mnohých místech tu byly nalezeny střepy nádob, džbánů i talířů. Nový život přichází do naší krajiny v období 5. století po Kr. Bylo to v čase stěhování národů, kdy k nám přicházejí první slovanské kmeny.

V letech 1933 a 1937 bylo podrobně prozkoumáno nejstarší známé mohylové slovanské pohřebiště, v sousedství někdejší galské osady v lokalitě "Na neckářích". Zde ukládali první slovanští obyvatelé své zemřelé k věčnému odpočinku (popel zemřelých ukládali v pohřební nádobě do země). V době zmíněného průzkumu zde odkryly přes 60 hrobů a nález byl považován za jeden z nejstarších svého druhu, který kdy byl v Čechách objeven. Výzkumy dále dokládají, že dřívější sídliště konětopské leželo původně poněkud východněji, než je

tomu dnes. Na podzim roku 1934 a v počátku roku 1935 byly při kopání na poli někdejšího starosty obce Josefa Řezníčka nalezeny čtyři kostrové hroby. Ty byly již z doby křesťanské, patrně z 11. století. Součástí nálezu byly dvě esovité záušnice v typickém slovanském provedení. Jedna silnější byla stříbrná, druhá tenká bronzová. Na místě zpráchnivělé dlaně levé ruky byl nalezen malý stříbrný knížecí denárek, dnes není známo místo jeho uložení.

Roku 1291 biskup Tobiáš z Bechyně uzavřel s zemským šlechticem Přemyslem (jinak Ottou - původem z Německa) spolu s jeho sourozenci Jiřím a Robertem "Úmluvu o nové kolonizaci" zpustošených osad a uplatnil současně v kraji výslovně německé "právo purkrechtní". V téže listině se vyskytuje poprvé jméno Konětop, znějící podle zápisu "Conotop" (Jsou tu současně spolu uváděna jména Brodu, Žežic, Lázu a Oseče). Za vlády Karla IV. a správy arcibiskupa Arnošta z Pardubic zaznamenává jak Příbram, tak i sedmdesát pět vesnic kraje nebývalý rozvoj a rozkvět. Od té doby až do povýšení Příbramě na Královské horní město roku 1579 tvořily Konětopy vždy nedílnou součást příbramského panství. Po roce 1579 byly přičleněny ke královskému statku dobříšskému. S ním byly dne 4. června 1630 prodány hraběti Brunovi z Mansfeldu. Jeho potomci drželi Konětopy až do poloviny 19. století, kdy došlo k plnému osamostatnění známou "konstitucí" a k zrušení roboty.

V úvodním zápisu prvního kronikáře Konětop čteme, že: "Tato Pamětní kniha má být snůškou historie a událostí čtyř rodných vísek podbrdského kraje". Byly to Konětopy, Jerusalém, Jesenice a část Buku. Tyto osady byly spojeny v jeden správní celek a jeden katastr politické obce Konětopy. Pamětní kniha obce Konětopy byla během 2. světové války na příkaz tehdejšího ministerstva osvěty odvezena do Archivu země České v Praze. Do Konětop se kniha vrátila v roce 1946. Posledním pokračovatelem záznamů pamětí obce byl pan Stanislav Tuháček. Jeho zápisy počínají rokem 1977 a končí zápisem z 22. dubna roku 1985 za rok 1984. Je to poslední písemné svědectví v Pamětní knize konětopské. Události týkající se všeobecných záležitostí regionu jsou z konětopské osady zaznamenávány v obecní kronice milínské.

Při důlní katastrofě 31.5.1892 na Březových Horách zemřelo 7 obyvatel (Franšek Bedřich, Prokop Petýrek, František Plzák, František Soukup, Josef Srch, Vojtěch Srch, Petr Sirotek).

V závěrečných dnech 2. světové války se také katastr obce Konětop stal místem, kde se odehrávaly poslední boje ve dnech 11. a 12. května roku 1945. Obětem tohoto válečného střetu byl 13. května 1951 odhalen pomník na severním svahu slivického návrší nad Konětopy. Postaven byl na místě, kde byl od roku 1945 umístěn pravoslavný kříž. Na dvou přírodních kamenech vytesán nápis "Padli, abychom žili" a datum 11. V. 1945. Vybudování daly podnět společenské organizace obce Konětopy (nákladem 11 615 Kčs získaných z dobrovolných sbírek v Konětopech, Jerusalémě, Buku, Brodu, Jesenici, Slivici a Milíně).

K 1. 1. 1976 přešly osady Jerusalém a Jesenice k městu Příbram. K témuž datu se Konětopy stávají součástí milínské střediskové obce. V této době měly Konětopy celkem 159 obyvatel. Po dvaceti letech žije k 1. 1. 1996 v Konětopech 135 a k 1.1.2000 149 obyvatel.

Kaple sv. Václava v Konětopech

Kamenná

Nejstarší zmínky: 1379 distr. Przibram: Kameny Maior, Zawrzicz...; 1547 tvrz Gince...ves kamenny blizssii, ves ostrow; 1653 Kamenna; 1788 Kamena; 1866 Kamenná. Tato Kamenná a Kamenná u Bohostic náležely k příbramskému panství a byly proto ve 14. století rozlišovány přívlastky Větší (Kameny Maior) a Menší (Kameny Minor) a v 16. století přívlastky Bližší (kamenny blizssii) a Další (kamenny dalssy) podle polohy k městu Příbrami.

Dějiny osady jsou úzce spjaty s dějinami tvrze, posléze zámku v Kamenné. V minulosti nebyla Kamenná nikdy jako obec samostatná. Tvořila vždy jeden politickosprávní celek se Zavržicemi a Lazskem. Ves Kamenná je vzdálena 8 km na jih od Příbrami. Patřila k příbramskému arcibiskupství a poprvé je v pramenech doložena roku 1379. Po husitských bojích byla zastavována. Kolem r. 1520 ji drželi Pešíkové z Komárova, od r. 1539 Rozvodovští z Něšova. R. 1566 se stala dědičným statkem Kaleniců z Kalenic, od r. 1615 Jana staršího Ježovského z Lub, jeho potomci ji prodali r. 1666 Mikuláši Diviši Měsíčkovi z Výškova. Ten ji krátce nato prodal (1668) Janu Jiřímu Strachovskému ze Strachova a ten r. 1689 Janu Josefu z Újezda na Březnici, Tochovicích, Koupi a Lazsku. Roku 1710 ji prodává Janu Vilému Chanovskému z Dlouhé Vsi. Dědicové ji pro vyřešení dědických nároků prodali Karlu Bechyňovi z Lažan na Hluboši, jeho dcera ji pak prodala r. 1746 staroměstskému měšťanovi Janu Dominiku Krumholtzovi. Poté vše koupil Antonín Mašek von Maasburg (1764), plzeňský měšťan Matyáš Wagner von Ankerburg (1788) a v rychlém sledu Jan Breda, Ondřej Gotthard, Jan Prokop Hartmann z Klarštejna a dále již společně s panstvím Vysoká Karel Pachta z Rájova atd. R. 1850 zboží koupil od Arnošta Fleisnera von Wostrowitz Karel Maillart von Landreville. Zboží bylo krátce roděleno na dvě části. R. 1862 však Karel Maillart koupil druhou část, sjednotil statek, avšak dostal se do dluhů a r. 1880 převedl vlastnické právo na Louisu Clam-Martinic. Později byl statek spojen se sousedním statkem Lazsko, tím přešel do vlastnictví Otakara Brdlíka. V roce 1926 při pozemkové reformě ČSR bylo podle rozhodnutí komise pozemkového úřadu odděleno od velkostatku 32 ha půdy pro uchazeče z Kamenné, Lazska, Ostrova, Zavržic a ze samoty Vojna. Pro kamenské občany připadla výměra 10 hektarů.

Po 2. světové válce dne 14. září 1945 majitel velkostatku ing. Mirko Uher daroval obci Kamenná role u židovského hřbitova a dále louky v místech "Pod můstkem". 23. září 1945 byly tyto pozemky přiděleny obcí do pronájmu občanům. Na podzim roku 1948 byla podle vládního nařízení prováděna pozemková reforma, podle níž byly v obci přiděleny pozemky ve výměře 0,5 ha těm občanům, kteří nevlastnili zahradu. Příděl pozemků byl z majetku majitele velkostatku ing. M. Uhra. Tak byla částečně rozdělena i "panská zahrada" ležící na jihu vesnice u cesty.

Dnem 1. října 1948 byl místní "zbytkový statek Kamenná" připojen do hospodářského celku ČSSS (státní statky) v Dlouhé Lhotě. Výměra pozemků velkostatku činila 441 ha (210 ha zemědělské). Tehdy byl živý a mrtvý inventář i zásoby ohodnoceny následovně: inventář - živý 704 000 Kčs, inventář - mrtvý 735 350 Kčs, zásoby 314 238 Kčs, náklady na novou úrodu byly ohodnoceny částkou 74 758 Kčs.

Na podzim roku 1950 je na základě rozsudku zkonfiskován majetek velkostatkáře Otty Brdlíka a jeho zetě ing. Mirko Uhra. Tuto usedlost převzal Fond národní obnovy. Otto Brdlík byl s celou rodinou úředně vypovězen z obce Kamenná.

Písemné zprávy o vzniku zdejšího zámku se nedochovaly. Svými základy pochází ze 17. století, jeho nynější podoba je z 18. století. Je to střízlivá, slohově nevýrazná budova obdélníkového půdorysu, řešená symetricky a krytá, dnes již jen částečně, mansardovou střechou. Před zámkem je hospodářský dvůr, za ním anglický park.

Z vyprávění pamětníků se dozvídáme, že za doby prusko-rakouské války v roce 1866 prošlo vesnicí mnoho batalionů pruského vojska. Byli to pěšáci, dělostřelectvo a jízda. Dobře prý s obyvateli zacházeli, ale sebemenšího odporu nesnesli.

O událostech z konce 2. sv. války čteme v kronice zápis, že v ranních hodinách 11. května 1945 přijeli do vesnice první vojáci Rudé armády. Projížděli tudy celý den a noc ve směru na Třebsko, Vysokou a dále do brdských lesů. Mnozí tu byli i ubytováni. V zámku zřídili velitelství, v parku pak sklady munice a zbraní. Byla tu ukryta i bojová technika. Sýpky sloužily jako sklad proviantu. Zajímavou informací je záznam o tom, že v čp. 8 byli umístěni zajatci Vlasovovy armády.

Dne 1. října 1946 uskutečnil pilot čs. armády poručík Karel Šedivý služební let nad oblastí Brdy.

Rozhodl se k manévru nad vesnicí Kamenná (žila zde jeho babička Anastazie Muzikářová). Jeho let nad Kamennou se mu stal osudným. Když dvakráte zakroužil nad vesnicí, z neznámých příčin se náhle letadlo zřítilo do zámeckého parku. V letounu zahynul i pozorovatel kpt. Karel Hrbek. Na paměť tohoto leteckého neštěstí byl tehdy v parku postaven dřevěný kříž se jmény obětí.

Národní výbor byl v Kamenné ustaven dne 23. června 1945 o 20. hodině v zámecké budově. Byli v něm zástupci Zavržic, Kamenné a z Vojny. Novější dějiny vesnice jsou spojeny s osudy obce Milín. K připojení Kamenné došlo dne 19. prosince 1979.

K 1. lednu 1996 žilo v Kamenné 53 a k 1.1.2000 56 obyvatel.

Hornictví

V dobách velkého rozmachu dolování na Březových Horách nacházeli téměř všichni muži z vesnice zaměstnání v hornictví. Bylo to jednak v dolech na Březových Horách, v Havírně u Bohutína a také na šachtě v Třebsku. Do práce se chodilo pěšky. V šachtách pracovali mnohdy již 14letí chlapci a mnozí muži ve vysokém věku. V letech 1880 - 1900 fáralo na dolech 20 - 25 mužů z Kamenné. Při důlní katastrofě 1892 zahynuli na Březových Horách z Kamenné 4 horníci (Antonín Burian, Josef Formánek, Matěj Hošek, Václav Sladký).

Kamenná byla jednou z prvních oblastí Příbramska určených k průzkumu a těžbě uranové rudy. Na podzim roku 1947 se zakládají první průzkumné šachtice. Jedna byla u hráze rybníka v "Záhoří", druhá v zámeckém parku u jižní hráze rybníčka.

8. ledna 1949 bylo zahájeno hloubení hlavní jámy závodu Kamenná poblíž zámeckého parku. Po vyhloubení 30 m byl důl náhle zatopen vodou z blízkého rybníku Záhořák. Ten musel být vypuštěn a zasypán, pak mohla ražba pokračovat. V souvislosti s těžbou strategického nerostného bohatství se v roce 1951 začíná naplno projevovat nepříznivý vliv poddolování v obci. Z 22 studní bylo bez vody 15 a v pěti klesla hladina vody na polovinu. Voda musela být pro obyvatelstvo dovážena cisternami. Po jednání mezi Jáchymovskými doly, n. p. Příbram a KNV Praha dochází k urychlenému budování obecního vodovodu.

Na závodě Kamenná byl v roce 1952 zaznamenán světový rekord v rychloražbě. V ražbě důlních chodeb byl dosažen měsíční postup 693 m. 1. června 1952 převzalo 8 horníků státní vyznamenání Řád práce.

V roce 1958 zaznamenává kronikář, že plán těžby rudy se již plní obtížně. Přesto je vyhloubena další průzkumná šachtice v podzemí (tzv. slepá). Počátkem roku 1960 se začínají horníci stěhovat na jiné šachty. Dochází k postupné likvidaci důlních zařízení v podzemí. V roce 1962 je zaznamenáno, že se betonují masivní betonové uzávěry nad ohlubněmi šachet.

Pamětihodnosti

Nad vesnicí, na mírném návrší, které je obráceno k jihu, se nachází **židovský hřbitov**, jeho stáří se uvádí až 400 let. Poslední pohřbívání tu spadá do období protektorátu (1939). Pochováni jsou zde židé z širokého okolí. Nápisy jsou hebrejské, německé, ale i české. V Kamenné se připomíná ještě v roce 1846 18 židovských rodin. Ve vsi byla i židovská modlitebna.

Kříž na návsi s letopočtem 1848 byl postaven manželkou Jana Arnošta Fleisnera, majitele zámku. Další železný kříž byl v roce 1830 vztyčen na místě zvaném Na vrbině.

Na návrší s výhledem k Třebsku byla postavena na zděném podstavci kamenná **socha sv. Víta**. Byla sem přenesena z nádvoří velkostatku, kde stávala před stodolami. V roce 1955 kronikář obce zaznamenal: "V létě tohoto roku jsou na našem katastru zničeny veškeré kříže, stavěné kdysi na památku různých událostí. Vandalové neušetřili ani sochu sv. Víta "Na vrbině".

Mezi zámeckým dvorem a prvními staveními Kamenné stojí pomník postavený na památku **padlých vojínů ve světové válce 1914 - 1918**. Z Kamenné pocházelo 8 padlých vojáků. Na financování stavby pomníku se kromě výtěžku obce z veřejných zábav podílel i velkostatkář Brdlík.Po dobu německé okupace byl pomník rozebrán a pečlivě ukryt. Znovu na původní místo byl postaven po válce. Byl odhalen při slavnosti sjezdu hasičstva a 2. sjezdu rodáků dne 20. června 1948.

Rtišovice

Nejstarší zprávy: 1369 ad present. Sdenconis et Hinkonis de Rtyessouicz, compatr. et Obyedienicz; 1398 Iwanus armiger de Zertyssouicz...de bonis in Ertyessouicz; 1420 Petřík z Ertyšovic 1447 Joh. Pintha de Ertissowicz; 1448 Johanni Pintae de Hertissowicz; 1466 Cristoforus Pintha de Ertissowicz; 1615 Jan Fremdar z Pruku na Rtišovicích; 1653 Ertissowicze. Vlastní jméno Rtišovice znamená ves lidí Rtišových. Z výrazů ze Rtišovic, ve Rtišovicích vzniklo chybným oddělením předložek z(e), v(e) jméno Ertišovice a předsunuta hláska h Hertišovice.

Osudy této osady jsou spjaty též s osudy a majiteli zdejší tvrze, později zámku. Roku 1369 jsou Rtišovice uváděny jako statek bratrů Zdeňka a Hynka ze Rtišovic. Z dalších majitelů jsou doloženi k roku 1398 Ivan ze Rtišovic a v l. 1407 - 1437 Bořivoj ze Svinař; ten se za husitských válek patrně o toto zboží dělil s Petříkem ze Rtišovic (1420) a Jindřichem Mlíčkem (1436). Petřík se postavil na katolickou stranu a r. 1420 podepsal list proti Pražanům a Hynkovi Krušinovi z Lichtenburka. Poté se zde vystřídalo několik dalších majitelů (r. 1447 Jan Pinta ze Rtišovic, r. 1465 Bohuslav Kryštof ze Rtišovic). První zpráva o zdejší tvrzi je z doby kolem roku 1491, kdy ji Bohuslav z Němčic prodal i s příslušenstvím Joštovi Fremdarovi z Pruku. Jeho potomci tu pak sídlili po několik generací. V r. 1629 prodal Jan Fremdar z Pruku statek Jindřichovi Bynovi z Bynova, po něm ho držel r. 1663 syn Jindřich, potom vnuk Rudolf a r. 1691 Rudolfova matka Johanna Dorota Bynová z Výškova. Ta prodala Rtišovice r. 1694 Karlu Maxmiliánovi Lažanskému z Bukové (ve smlouvě zmiňován "statek a tvrz pustá"). Po jeho smrti přešel statek r. 1696 nakrátko do majetku konventu dominikánů u sv. Jiljí v Praze. Ti jej prodali 16. 10. 1702 Janu Augustýnu Klusalovi, který zboží (statek Rtišovice se tvrzí, jedním dvorem polužním, též s jednou vesnicí Ertišovskou a druhou společně Solenice řečenou) prodal Janu Vilému Hupkovi z Černčic, poté se prodejem dostávalo do rukou dalším majitelům. Podrobný majetkový odhad rtišovického majetku z roku 1702 činil: hrubý výnos 863 zl., 20 kr. Při dvoru bylo 200 strychů výsevu, dřevěný pivovar, 250 ovcí, 20 kusů hovězího dobytka, lesy.

K nutné opravě tvrze přistoupil Jan Vilém Hupka z Černčic, z finančních důvodů ji nedokončil. Ekonomický a stavební rozvoj se datuje rokem 1719, kdy statek koupil Antonín Kryštof Věžník z Věžnice. Tento majitel si Rtišovice zvolil za stálé sídlo. Jako první zřejmě nechal zbudovat kapli, zasvěcenou sv. Janu Nepomuckému.

Ke stavbě došlo před r. 1826. Po náhlé smrti Antonína Kryštofa získává r. 1730 statek Jan Vojtěch Netvorský z Březí. Stavba nového zámku byla zřejmě dokončena r. 1738 (letopočet vytesaný do nadpraží hlavního vstupního portálu). Jedná se o slohově nevýraznou jenopatrovou budovu obdélného půdorysu s valbovou střechou a vížkou. Uzavřena je v hospodářském dvoře. Na jižní straně býval anglický park. R. 1769 statek prodává Anně Františce Mac Mahon, r. 1783 jej kupuje Josef Vítek von Salzberg. Ten zámek opravuje. Po r. 1798 se majitelé opět rychle střídají. Až r. 1854 jej kupuje Erhart von Puteani, který zde zřídil cukrovar, lihovar a pivovar. Na celém panství upravil cesty a po 11 letech (1865) jej postoupil Richardu Clam-Martinicovi, který jej spravoval do r. 1894, poté 3 roky jeho syn Gotfried, který statek prodal r. 1897 manželům Hernychovým. Ti jej spravovali do r. 1906. Jelikož vlastnili rovněž okolní zboží Kamenná a Lazsko byla po r. 1906 přenesena správa statků do Milína. Ve Rtišovicích pak sídlila jen správa pozemků. R. 1912 Rtišovice prodali manželům Ratajovým, kteří je r. 1914 prodali Evženu Strouhalovi. V letech 1938 - 1948 je vlastnil jeho syn ing. Evžen Strouhal. Na základě výměru Zemského národního výboru v Praze z 30. prosince 1948 byla 5. ledna 1949 vložena na Rtišovice národní správa. Objekt zámecké nemovitosti v následujících letech postupně chátral. Rozhodnutím pozemkového úřadu z roku 1991 je zámek a majetek bývalého panství vrácen v restituci potomkům posledního majitele.

Od roku 1881 sledujeme u osady také vývoj obecní správy. Od tohoto roku řídili obec Rtišovice starostové. Prvním v té době byl velkostatkář Jansal. K r. 1886 je uváděn rolník Antonín Poleník, k r. 1923 hostinský Palivec. Po 2. světové válce je ve Rtišovicích ustaven MNV. V době integrace obcí do velkých celků byly Rtišovice připojeny k střediskové obci Milín, se kterou měly i v dávné minulosti úzké vazby přes školu, poštu aj.

K 1.1.2000 mají Rtišovice 24 obyvatel.

Zámek Rtišovice

Slivice

Farní osada Slivice je vzdálena 7 km jihovýchodně od Příbrami a 1 km severozápadně od své obce Milín.

Kolem roku 1000 n. l. pravděpodobně vznikají na Příbramsku dva nejstarší křesťanské kostelíky. Románský kostelík na místě dnešní svatohorské basiliky zasvěcený sv. Petrovi. Druhý, zprvu jen dřevěný, zasvěcený témuž světci v těsné blízkosti dnešních Konětop. Toto místo bylo zřejmě od dávných dob považováno za posvátné. Osadě a celému okolí dominuje raně barokní věž kostela sv. Petra tyčící se do výše 21 m (dokončena roku 1621). Okna střílnovitého tvaru a masivní zdivo této hlavní věže o síle 1,75 m podporují domněnku, že stavba měla také obranný účel.

Z listiny objevené profesorem Janšou z Příbrami je patrno, že zakladatelem kamenného kostela sv. Petra je první pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic. Rozhodnutí o právu patronátním je datováno dnem 3. března Léta Páně 1362, kdy byl na faru Sliwitz dosazen prvofarář Václav z Chýnova, který zde působil do r. 1365. Jeho nástupcem byl farář Vlk, rodák z blízkých Lešetic.

V roce povýšení Příbrami na Královské horní město majestátem císaře Rudolfa II. z 20. listopadu 1579 se v listině osada uvádí jako "Soli" (latinský výraz solitudo - samota). Lesy svým souvislým porostem sahaly kdysi až k samotné chrámové věži, což dokládá ještě katastrální mapa milínského panství z 18. století.

Dne 23. července 1639 byl slivický kostel dobyt a vyloupen Švédy, kteří sem pronikli od Strakonic pod vedením českého exulanta Radslava Měsíčka z Výškova a Slatiny.

V dávné minulosti stála vedle kostela pouze fara a dvě poustky. Až teprve po roce 1826 bylo přikročeno ke stavbě obytných domů, což bylo především z bezpečnostních důvodů.

16.3.1843 byla odfařena obec a zámek Kamenná od Slivice ke Třebsku.

V srpnu roku 1866 za války prusko-rakouské hostila fara několikrát pruské vojsko. Byli tu vojáci z Pomořan se svým hejtmanem, pruští lékaři z Vestfálska i vojíni 65. rýnského pluku.

Velikou vzácností chrámu je gotická kamenná polychromovaná socha sv. Petra. Jde o práci z druhé poloviny 15. století prozrazující florentinskou školu. Její originál je uložen v pražské Národní galerii. V Slivickém kostele je umístěna věrná kopie. Socha reprezentovala české gotické umění na světových výstavách v Paříži a Montrealu.

Slivický kostel se stal také pohřebištěm mnoha okolních šlechtických rodů: Běšínů, Hupků, Měsíčků, Chanovských, Bechyňů z Lažan aj.

Nejstarší ze tří zvonů slivického kostela nesl nápis: "Já, zvon, nikdy neoznamuji něco marného, oheň i svátek, ať je válka, sláva nebo pohřeb počestný. Jméno toho, který mne zrobil, bylo mistr Bartoloměj v Nov. Městě Pražském roku 1512." (překlad latinského originálu). Tento zvon r. 1875 praskl a r. 1876 jej přelil zvonař Petr Hilzner ve vídeňském Novém Městě. Slivické zvony se rozezněly naposledy večer 22. září 1917. Následující den byly sňaty a dva z nich použity k válečným účelům. Byl to zvon sv. Petra a sv. Pavla z r. 1758 (přelitý r. 1876) a menší zvon z r. 1757. Třetí zvon se dočkal 2. světové války. Byl svědkem jejího posledního dějství, které se odehrálo na území mezi slivickou osadou a obcí Milín 11. - 12. května 1945.

Na severní vnější straně kostela se nachází symbolická střela na paměť poslední bitvy (11.5.1945). Byla osazena r. 1947 na místě původního dělostřeleckého zásahu. V roce 1982 byl do střely vložen Pamětní spis.

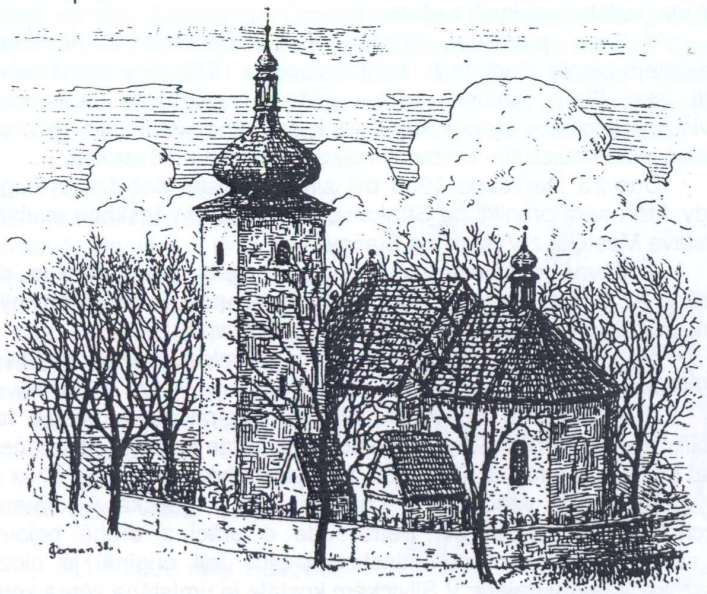

Kreslil Cerman.

Stěžov

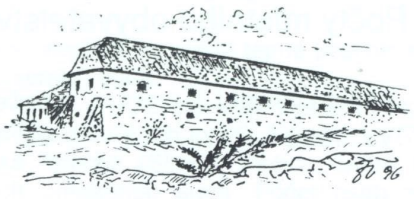

Stěžov - hospodářské budovy v místech někdejší tvrze

Nejstarší zprávy: 1227 Naztesowe; 1233 in prov. Bozesco, Nastesoue; 1341 in Stezow; 1380 in villa Radieticz...in Paliwo... villa Steszhow; 1407 Sdenko de Stezowa (Zdeněk ze Stěžova); 1454 ve vsi Radieticzych...w Paliwe na jeden lán a na 3. díl vsi Steszhowa; 1470 in Stezowie; 1514 Stezow tvrz; 1653 Stěžiow; 1749 Stiežow. Podle starých místních jmen na -ov bylo toto místní jméno utvořeno ze staročeského stěž (kláda, břevno, trám). Lze ovšem také soudit, že Stěžov je jméno typu Břevnov a že vzniklo z adjektiva stěžový.

Stěžov se v pramenech poprvé připomíná jako majetek kláštera sv. Jiří na Pražském hradě. R. 1341 stanovil král Jan Lucemburský, aby třetina po paní Stanislavě náležela Úbislavovi z Neřestec, část se stala po vzniku hradu Karlštejna jeho služebným manstvím, kde se vystřídalo mnoho držitelů. V r. 1480 získal statek Zdislav z Cidliny, jehož dědici, bratři Zikmund a Jan z Cidliny, prodali r. 1514 zdejší tvrz, která je tehdy v pramenech uvedena poprvé, Martinovi Macháčkovi z Olešné. R. 1535 koupil statek Bedřich Bechyně z Lažan, někdy mezi l. 1576 - 1599 Mitrovští z Nemyšle, r. 1616 Šlegovští z Šicendorfu a r. 1641 Chlumčanští z Přestavlk, za nichž byl statek v l. 1644 - 1672 dočasně spojen s Trhovými Dušníky. R. 1695 se Stěžov stal částí dobříšského panství, tvrz ztratila svůj účel a zanikla beze stopy, pravděpodobně stávala v areálu dvora v jihozápadní části obce.

Ke Stěžovu patřil poplužní dvůr, myslivna Placy a mlýn Podstěžov. V obci se nacházela též filiální škola Milína.

Na stěžovské návsi stojí kaplička krytá šindelovou střechou. Při silnici stoupající ze vsi na západ k Radětickům se nachází poblíž hospodářství někdejšího dvora nevysoký kamenný památník, na němž čteme nápis: "Na památku pozemkové reformy - 1924".

Od roku 1979 patří Stěžov k obci Milín. Ves měla v roce 1900 36 domů a 258 obyvatel. K 1. 1. 1996 měla 37 domů (6 chat) a 84 obyvatel, k 1.1.2000 87 stálých obyvatel.

Počty místního obyvatelstva

obec	počet obyvatel v r. 1930	počet obyvatel v r. 1996
Milín	834	1686
Kamenná	180	53
Konětopy	245	135
Rtišovice	189	20
Stěžov	212	84
Buk	131 (v r.1939)	78

Výměra katastru - rozdělení půdy (v ha)
rok 1930

obec	celková výměra	pole	louky	zahrady	pastva	les
Milín	769	456	104	10	68	101
Kamenná	905	518	109	14,07	35,23	183,69
Konětopy	925	559	154	4,06	72	106
Rtišovice	268	145	19	7,96	5,57	73
Stěžov	1030	359	116	4,66	16	509
Buk	(výměra byla součástí katastrů Milína a Konětop)					

PAMÁTNÍKY OBĚTÍ OBYVATELSTVA

Milín na strategické dopravní tepně postihlo mnoho válečných tažení a s tím spojených obětí.

V letech 1771 - 1772 byl kraj stižen neúrodou a následně hladomorem. Matrika zemřelých uvádí, že od 1.1.1771 do 31.12.1772 zemřelo v slivické farnosti (Slivice, Pečice, Dolní Hbity) 761 osob včetně zemřelých přirozenou smrtí. Počet osob zemřelých pouze hladomorem nelze určit, neboť v matrikách není uváděna příčina úmrtí. V samotném Milíně zemřelo r. 1771 16 osob a následujícího roku 13. Ovšem například v Konětopech to bylo v uvedených letech 12 resp. 22 osob, ve Rtišovicích 10 resp. 24 osob. Morové památníky a nouzové hroby se nalézají v slivickém prostoru u lesa Zíkovec při staré slivické silnici.

Při důlní katastrově 31.5.1892 na Březových Horách zemřel milínský občan Antonín Machuta (* 1854, lamač).

V roce 1906 byl při císařské silnici mezi Milínem a Bukem založen hřbitov, rozšířen r. 2000.

V roce 1929 postavili milínští 38 padlým spoluobčanům na frontách 1. světové války pomník "Našim padlým" (akad. soch. J. V. Dušek) s nápisem: "Braňte dědictví otcovo, vykoupené krví".

V r. 1942 bylo z Milína deportováno 13 příslušníků židovských rodin; všichni zahynuli v koncentračních táborech.

Válečné události v květnu 1945 zanechaly mnoho padlých na milínském teritoriu.

V roce 1946 byl postaven pomník padlým rudoarmějcům v místě bývalého barokního statku zničeného při bombardování Milína na konci 2. světové války.

V roce 1951 byl odhalen památník pod Slivicí na památku desítek obětí partyzánského boje z 11. května 1945.

V roce 1970 byl mezi Milínem a Slivicí postaven památník Vítězství na paměť posledních bojů 2. světové války ve dnech 11. a 12. května r. 1945 (akad. arch. V. Hilský).

V roce 1976 byl v osadě Buk odhalen památník k uctění civilních obětí občanů z Buku a Paliva z května r. 1945.

Památník obětem 1. světové války je též v obci Kamenná.

Významní rodáci a občané Milína

BOŘICKÝ Emanuel
* 11.12.1840 Milín
+ 27.1.1881 Praha
univ. prof. PhDr., mineralog, petrograf
Vystudoval pražskou univerzitu (obor přírodní vědy a chemie). R. 1865 byl jmenován asistentem mineralogického oddělení Národního muzea. V l. 1866-1868 asistentem mineralogie na pražské univerzitě, zde také roku 1868 promoval. Od roku 1869 byl kustodem mineralogických sbírek Národního muzea. Roku 1871 se stal mimořádným profesorem mineralogie, roku 1880 řádným. Popsal několik nových nerostů, převážně fosfátů z ložisek středočeských železných rud. Byl vynálezcem první mikrochemické metody v mineralogii a patří mu světové prvenství jako zakladateli mikrochemie, když uplatnil zjišťování hlavních kationtů v silikátech leptáním výbrusů hornin kyselinou fluorovodíkovou za vzniku silikofluoridů specifických krystalografických tvarů. Stal se zakladatelem české petrografie a v celosvětovém měřítku patřil k průkopníkům mikroskopického výzkumu hornin. Řadě vyvřelin dal mezinárodně uznaná a ještě dnes platná jména. Monograficky zpracoval čtyři z hlavních vulkanických hornin Čech: čediče, znělce, melafyry, porfyry. Poslední z nich musel za něj již dokončit jeho žák Klvaňa, protože Bořický podlehl zraněním po úrazu ve věku pouhých 40 let. Od roku 1965 UK Praha uděluje Medaili Dr. E. Bořického. V rodném Milíně byl po něm pojmenován čtenářský spolek (1882), od 24.7.1997 nese jeho jméno místní knihovna a od 1.1.1998 Kulturně společenské sdružení.

BOŘICKÝ Jan František
* kolem 1820 Milín
+ 1897 Londýn
Zřejmě syn Karla Bořického. Jeho jméno psáno též v podobě Boršický či Borčický. Vystudoval pražskou varhanickou školu (ukončil 1841). Z politických důvodů v roce 1849 odešel z vlasti. Působil jako učitel hudby v Číně (kolem roku 1857), asi od roku 1862 v Londýně. Velmi aktivní ve výchově mládeže, své práce odkázal Britskému muzeu v Londýně. V Londýně také zemřel roku 1897 sebevraždou.

BOŘICKÝ Karel
* 1789 Milín
+ 1861 Milín
Jeho jméno bylo psáno též Boršický nebo Borschitzky. Pocházel z kantorské rodiny a sám také jako pedagog působil. V letech 1807-1822 učil v Unhošti, poté v Řevnicích. Psal též chrámové skladby, zvláště mše (české pastorály a ofertoria, jež se dochovaly v archivech Českého Krumlova, Třeboně a v Praze na Strahově). BOŘICKÝ Ferdinand, od něhož se zachovaly klavírní pochody, učil v Budňanech u Karlštejna. Pravděpodobně bratr Karla Bořického.

HÁJEK Matěj
* 24. 2. 1855 Milín
Hudbě se nejprve učil u příbramského hudebníka Václava Příbíka, poté studoval na pražské konzervatoři (hoboj, harfa). Jako mnozí čeští hudebníci odchází do ciziny - dostal se do Německa, kde se stal profesorem na královské hudební škole ve Würzburku a současně koncertním mistrem orchestru tamní opery. Svoji každoroční dovolenou trávil v Milíně u své matky, po její smrti u své sestry v Bohutíně, kde často hrál na kůru sólové skladby na hoboj za varhanního doprovodu Ant. Dvořáka, který sem docházel z Vysoké. MH zemřel ve Würzburku, kde je i pochován, neboť za 1. sv. války nebylo možno převézti tělesné pozůstatky do rodného Příbramska.

HENIGER (HENNIGER) Jan, svob. pán z Ebergu
* 18.3. 1777
+ 5.9. 1850 Rtišovice
Působil jako kreslíř v Praze. Dlabač (historik malířství) uvádí, že kreslil zámek Měšice. Byl c.k. komořím a přísedícím zemského výboru v Praze. Jeho podobiznu kreslil Ant. Machek a litografoval Šír po r. 1836.

HILŠER Theodor
* 1866 Kamenná u Příbrami
+ 5. 12. 1930 Praha - Vinohrady
Malíř historických obrazů a podobizen v Praze. Žák pražské akademie u prof. Čermáka, Lhoty a Sequense v letech 1883 - 1891. Cestoval po Německu, Francii, Holandsku. Byl koloristou dekorativního slohu. Kromě prací na Maroldově panoramatu „Bitva u Lipan" je jeho největším dílem „Sardanapal", „Podobizna mé matky", „Ahasver", „Pád Babylonu", „Dvě podobizny", „Thamar", lunety muzea v Chrudimi

(1900), opona divadla v Přerově a Mladé Boleslavi. Od něho jsou též krajiny a podobizny („Sličné dámy", pěvec Jos. Lev, starosta Vinohrad J. Prokopec, Dr. K. Mattuš aj.)

KOTT Antonín
* 20. 2. 1860 Milín
+ 5. 12. 1905 Plzeň
Studoval u Václava Příbíka, který jej poslal na pražskou konzervatoř, kde studoval varhany a violu. Tíhl k dráze divadelního dirigenta. Vynikl v Brně (1886 - 1892), kde uváděl Smetanovy opery (Dvě vdovy, Dalibor, Braniboři v Čechách) a ruské opery (Čajkovského Evžen Oněgin - 1891). Přešel do divadla v Plzni (1892), kde se stal šéfem opery. K otevření divadla (27.9. 1902) nastudoval Smetanovu operu Libuše. Zde působil až do své smrti. V Plzni je také pochován.

PALEČKOVÁ Libuše
*4.9.1937 Milín
Režisérka, scénáristka. Po gymnáziu vystudovala DAMU Praha, (obor režie, dramaturgie a scénické výtvarnictví, prof. E. Radok, Fr. Pavlíček, E. Kolár; abs. 1960). Pět let působila jako režisérka a výtvarnice v divadle a televizi, později se věnovala literatuře a filmu. Asistovala u režisérů F. Vláčila a K. Kachyni. V l. 1967-1969 napsala pro Filmové studio Barrandov filmovou povídku k celovečernímu hranému filmu Dno (po normalizačních změnách byla spolupráce s autorkou ukončena). Ve stejné době vytvořila pro Krátký film Praha čtyři literární scénáře ke krátkým střihovým dokumentárním filmům, z nichž byl realizován pouze Šťastný nový rok (1967/1968), ostatní po srpnu 1968 už realizovány nebyly. V literárním scénáři zůstala filmová koláž z díla L. Jiřincové Čtyři doby, v synopsi filmová esej Pane, a jakou máte vlastně cenu?, stejně tak groteska Vždyť přece každé jablko má svého bubáka! V l. 1972-1990 vydala s manželem (ilustrátor Josef Paleček) 11 dětských obrázkových knih, které vyšly ve 26 zemích světa. Publikovala v časopise Host do domu, Orientace, Literární noviny, Plamen, Mladý svět. Filmová tvorba: Dno (Filmové studio Barrandov, 1967-1969, filmová povídka k celovečernímu filmu, 1970 spolupráce ukončena), Šťastný nový rok (1967/1968), Smích a pláč (nerealizováno), Zlatý poklad republiky (nerealizováno), Jak uzditi koně (nerealizováno). Animované filmy: Malý tygr (Krátký film Praha 1977, podle obrázkové knihy L.P.), Tylínek (Krátký film Praha, 1978; námět, scénář, režie), Čaroděj ze země Oz (1979; literární scénář k animovanému filmu podle L.F.Bauma; 1985-1986 přepracovala

scénář na TV seriál Kouzelník ze Smaragdového města, realizace opět odložena), Kouzelný sad (1982; námět, scénář, režie), Nejsem nepřítel, jsem jenom jiný (1995; scénář pro film k Roku tolerance na objednávku UNESCO). Knižní tvorba: Výprodej (přijata nakl. Československý spisovatel, Praha 1969, básnická sbírka; 1970 vrácena, 1998 vydal Popokatepetl pod názvem Řádky), Mně se všude nelíbí (Švýcarsko, 1972), Kdo je na světě nejmocnější (Švýcarsko, 1972), Veselý pán (Rakousko, 1974), Malý tygr (Japonsko, Tokio 1974), O bílém kocourkovi, který byl celý černý (Japonsko, Tokio 1974), Pummel (Švýcarsko, 1976), Tralala (Japonsko, Tokio 1977), Malá večerní hudba (Itálie, 1980), Kouzelný sad (Rakousko, Salzburg 1985), Kouzelná mašlička (Rakousko, 1988), Stupsi (Rakousko, Wien 1990), Dárek (Praha, ČR 2000), ...a kdo jsem vlastně já? (multimediální projekt pro rodiče a jejich malé děti - obrázková knížka + video, v přípravě). Ocenění: Knižní: 1974 Grand Prix de Treize (Francie, kniha Mně se všude nelíbí), 1975 Čestné uznání za nejkrásnější knihu Rakouska (kniha Veselý pán), 1980 Premio di lettratura per l´nfanzia (Itálie, kniha Malá večerní hudba), 1989 Rakouská státní cena (kniha Kouzelná mašlička), 2000 Nominace na cenu Lyrika 2000 (SRN, Drážďany; kniha Řádky), 2001 Zlatá stuha (ČR, kniha Dárek), 2001 Cena Sukovy knihovny literatury pro mládež (za přínos k rozvoji dětského čtenářství). Filmová: 1978 Cena festivalu animovaných filmů v Gottwaldově (film Tylínek), 1982 Cena Národní galerie (film Kouzelný sad, s. J. Palečkem).

POŠMURNÝ Josef
* 16. 1. 1869 Milín
+ 13.4. 1939 Znojmo
Křížovník, farář v Hodonicích, Chebu, Znojmě. Autor teologických spisů (O náboženské lhostejnosti).

SOBOTKA Josef
*1. 11. 1912 Buk u Milína
Literát, který v posledních třiceti letech sepsal mnohé paměti a poetická vyznání k rodnému Milínsku. Dlouhá léta se s jeho tvorbou seznamovali čtenáři na stránkách Milínského zpravodaje a v okresních novinách. Znalost regionu se projevila především dílech Vzpomínání na školu obecnou, Vzpomínání na školu měšťansku a Já sokolník milínský, Vzpomínání na Jana Drdu, Vzpomínky na prvopočátky milínského fotbalu a další. Sepsal a uspořádal sbírku pro děti Pohádky z Povltaví (v rukopise). Nejoriginálnějším dílem je literární výpověď

o tragickém osudu obětí posledních dnů 2. sv. války v květnu 1945 (Richard a jeho synové aj). Celá sbírka nese název: I kdybys oči své, ženo, si vyplakala.... Žije a tvoří v Novém Kníně.

SVATOŠ Bedřich
* 7.7.1908 Běleč u Křivoklátu
+ 5.4.1990 Marc-en-Baroeul (Francie)
PhDr., pedagog, spisovatel. Vystud. reálné gymn.v Praze na Vinohradech, poté FF UK v Praze. Jako středoškolský profesor působil v Klatovech, Poděbradech, v Příbrami (1934-1946, pobýval v Milíně), před odchodem do ciziny v Benešově u Prahy. Od počátku r. 1946 lektor češtiny na univerzitách v Lille a Bruselu. Působil též jako profesor němčiny na univerzitě v Lille. Po r. 1948 zůstal ve Francii. Po r. 1949 jeho knihy vydávány pouze v zahraničí.
Bibliografie: Čardáš a polnice (1936), Ruce laskají zemi (1941, později vydané pod názvem S kořeny v zemi 1947), Cesta leží uprostřed (1941), Nad lesy stoupá dým (1942), Patrová hospoda (1943), Čtyři prameny (1944), Okovaný krok (1946), Poslední městečko (1948), Hranolem vzpomínky (Vídeň 1954), Mlha šatí strach (Lund 1956), Krůpěje zašlého času (Řím 1960), Zády k světu (1963), Nechodí po horách (1972), Zatmění (Haarlem 1977), Tváří do světa (Řím 1979), Hospůdka na nároží (Řím 1982). Roku 2000 odhalena pamětní deska.

VALENTA Josef
* 7.3.1890 Dobřichovice
+ 14.2.1945 ? Drážďany ?
Pedagog, kronikář, publicista. Vystudoval státní gymnázium v Příbrami (mat. v Jindřichově Hradci), poté učitelský ústav v Soběslavi (1906-1910). Působil jako učitel na Dobříši, Staré Huti, Smolotelích, Nečíni, Svatém Poli, Novém Kníně a nejdéle v Milíně (1928-1935), dívčí měšťanská škola v Příbrami, poté měšťanská škola na Březových Horách, poté v Bohutíně, 10. 12. 1943 zatčen (na ilegální protifašistické činnosti se podílel již od konce r. 1938). Zpracovával kroniky obcí a městeček, v nichž působil, především v Novém Kníně a Milíně (6 svazků, do r. 1939). Postupně vykonal zkoušky pro měšťanské školy (1916 obor gramaticko - lingvistický; 1929 obor přírodovědecký; 1934 obor matematicko - technický). Publikoval v regionálních časopisech (Od stříbrných hor...) články s historickými a vlastivědnými tématy. Pravděpodobně zemřel při náletu na Drážďany. Roku 2000 odhalena pamětní deska.

LITERATURA:

Cihelka, F.: Tělocvičná jednota Sokol v Milíně (rkp.)
Československý hudební slovník osob a institucí, svazek první, A-L (Státní hudební nakladatelství, Praha 1963)
Čáka, J.: Podbrdskem od městečka k městu, Praha 1988
Hrala, J.: Pozdně halštatské jámy v Milíně, in: Archeologické rozhledy XI/1959, s. 109-110
Hrady, zámky a tvrze v Čechách na Moravě a ve Slezsku, IV Západní Čechy, Svoboda, Praha 1985
Ježek. V.: Smutné vzpomínání, Příbram 1992
Kasík, S.: O znaku obce Milín, 2001
Kuča, K.: Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezku; III. díl: Kolín – Mi, Libri, Praha 1998
Malý, L.: Příbramsko a Dobříšsko, Příbram 1930
Milín-historie-současnost, Milín 1976
Milín na Zlaté stezce, Milín 1996
Profous, A.: Místní jména v Čechách. Jejich vznik, původní význam a změny I-IV, Praha 1947, 1949, 1951,1957
Sedláček, A.: Hrady, zámky a tvrze Království českého. Šestý díl, Podbrdsko, ARGO, Praha 1955. Fotoreprint původního vydání z roku 1889
Úlovec, J.: Tvrz a zámek ve Rtišovicích u Milína, in: Podbrdsko VI, 1999, Příbram
Úlovec, J.: Zanikající zámky v Dubenci a Kamenné u Příbrami, in: Podbrdsko VII, 2000, Příbram
Velfl, J.: Příbram v průběhu staletí, Příbram 1998
Valenta, J.: Pamětní kniha městyse Milína, 1931 (rkp.)
Velemanová, V.: Ochotnické divadlo na Příbramsku, in: Podbrdsko VI/1999, s. 69-70

Autoři děkují za pomoc při vzniku této publikace a Okresnímu muzeu v Příbrami a Státnímu okresnímu archivu Příbram.

KNIHOVNA Dr. E. BOŘICKÉHO
262 31 Milín
Tel.: 0306/691 414

MILÍN - 900 let na Zlaté stezce
Historie osad na Milínsku (Buk, Kamenná, Konětopy, Rtišovice, Slivice, Stěžov), kultura, sport

Kresby: Jiří Vostarek, Josef Cerman
Fotografie a grafický návrh obálky: Jiří Vostarek
Autoři: Jiří Baštýř st., Mgr. Václav Trantina, Jiří Vostarek
Technický redaktor: Mgr. Jiří Pižl
Vydal: Obecní úřad Milín, 2001
Tisk: Jiří Pižl, Milín
Náklad: 1000 ks

PAMÁTNÍK VÍTĚZSTVÍ - Slivice
autor arch. V. Hilský